

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 26^ο—ΑΘΗΝΑΙ 15—31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1912 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1016

ΑΠΟΚΡΗΑ

Ότι και οι σοβαρώτεροι άνθρωποι έχουν ανάγκη να απολαύσουν κάποιαν χαράν της ζωής, χωρίς καμμίαν επιφύλαξιν και κανένα φραγμόν επιβαλλόμενον από την κοινωνικήν των θέσιν αποδεικνύεται από την χρῆσιν της προσωπίδος κατὰ την περίοδον τῶν διασκεδάσεων.

Ἡ Ἀποκρῆς εἶναι τὸ τέρμα τῶν ἐορτῶν ποῦ ἐγκαινιάζουν τὰ Χριστούγεννα. Καὶ εἶναι ἡ τελευταία περίοδος τῆς ὑλικῆς ἀπολαύσεως, ἣν οἱ ἄνθρωποι πικτοῦ καὶ πάντοτε ἐταῖζαν πρὸ τῆς ζωῆς τῆς ἐγκρατείας καὶ τῶν στερησεων, τὰς ὁποίας διὰ λόγους θρησκευτικούς, ἀλλὰ καὶ διὰ νόμους ὑγιεινῆς καθιέρωσε ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς Σαρκασοτήος.

Κάτω ἀπὸ τὴν προσωπίδα δὲν ὑπάρχει πλέον κοινωνικὴ ἰεραρχία, ἀλλ' οὔτε τίτλοι καὶ ἀξιώματα. Ὁ καθεὶς εἶναι ἐλεύθερος νὰ εὐθυμῆσῃ, νὰ διασκεδάσῃ, ὅπως τοῦ ἀρέσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἰδῇ καὶ νὰ ἀκούσῃ πράγματα, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν καθημερινὴν του ζωὴν οὔτε νὰ φαντασθῇ ἢ τὸ ἐπετρέπετο.

Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος ἀκριβῶς δι' αὐτό, διότι ἐσυνείθησε νὰ ζῇ εἰς ὠρισμένον κύκλον κοινωνικοῦ περιβάλλοντος, νὰ ὁμιλῇ καὶ νὰ ἀκούῃ πράγματα τὰ ὁποῖα καθορίζουν αἱ κοινωνικαὶ συνθήκαι καὶ τὰ ὁποῖα γίνονται δευτέρω φυσικῆ ζωῆ δι' αὐτόν, σπανιώτατα ἀπολαμβάνει

τὴν χαράν τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποῖαν τοῦ παρέχει ἡ προσωπίς.

Μεταξὺ ἑκατὸ προσωπιδοφόρων οἱ ἐνενηῆντα ἐννέα μεταβάλλονται εἰς κωφάλαους καὶ ἠλιθίους. Ἀντὶ δὲ νὰ σκορπίζουν εὐθυμίαν καὶ φαιδρότητα παρουσιάζουν μίαν ψυχράν καὶ μελαγχολικὴν συνοδείαν περιφερομένην εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὰ κέντρα τῶν διασκεδάσεων.

Τὰ πειράγματα καὶ αἱ μασκαράδικαι εὐφυολογίαι ὅπου δὲν ἔχουν χαρακτῆρα ταπεινὸν καὶ προσβλητικόν, ἔχουν ἀποκρυσταλλωθῆ εἰς ὠρισμένας φράσεις, τὰς ὁποίας μὲ μικρὰς παραλλαγὰς μεταδίδουν οἱ παλαιότεροι πρὸς τοὺς νεωτέρους, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ τὰς μετατρέψουν σύμφωνα μὲ τὰς ἀνάγκας τῶν περιστάσεων.

Δι' αὐτὸ ἡ συνήθεια τοῦ μασκαρεύματος ἐξεφυλίσθη καὶ ἔχασε τὸν ἀρχικόν του σκοπόν. Σήμερον οἱ ἄνθρωποι μασκαρεύονται διὰ νὰ δοκιμάσουν νὰ φανοῦν ὠρσιότεροι μὲσα εἰς ἐνδύματα ἄλλων αἰώνων καὶ ἄλλων ἐποχῶν. Μασκαρεύονται διὰ νὰ ἐπιδείξουν πομπώδη καὶ μεγαλοπρεπῆ φορέματα, διὰ νὰ κίσθησθουν τὴν φανταστικὴν ἀπόλαυσιν ἑνὸς τίτλου, μιᾶς δόξης, ἑνὸς μεγάλου ὀνόματος.

Καὶ διὰ τὸ τοιοῦτο μασκαρέυμα δὲν χρειάζεται πλέον προσωπίς, ἀλλ' οὔτε εὐθυμία καὶ φαιδρότης καὶ πνεῦμα καὶ καλαισθησία. Ἀρκεῖ ὀλίγη χάρις καὶ μιὰ καλοκαμωμένη φρεσιά.

Αἱ διοργανούμεναι ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ

ἀποκηράτικαι ἑορταὶ δὲν εἶναι μακκαράτες, ἀλλ' ἀπλούστατα ἀναπαρκαστάσεις ἑορτῶν καὶ ἐποχῶν. Τὸ ἄρμα τοῦ Βάκχου, τὸ ὅποσον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἐμφανίζεται βαρύτερον, καλλιτεχνικώτερον καὶ μὲ μεγαλητέρας ἀξιώσεις ζωντανεῦει μίαν ἐποχὴν, δίδει τὴν εἰκόνα μιᾶς παλαιᾶς λατρείας πρὸς τὸν θεὸν τῆς χαρᾶς καὶ τῆς κραιπάλης, κινεῖ τὴν περιέργειαν, κουράζει καὶ καταπονεῖ τοὺς κατὰ παραγγελίαν κωμικτάς, ἀλλὰ δὲν διασκεδάζει, δὲν σκορπίζει εὐθυμίαν καὶ χαρὰν.

Οἱ ἄνθρωποι ποῦ διψοῦν θεάματα τρέχουν, συνωστίζονται, κουράζονται, ἀλλὰ σπανάως, σπανιώτατα διασκεδάζουν. Τοῦτο δὲν τοὺς ἐμποδίζει νὰ περιμένουν κάθε χρόνον τὰς τελευταίας Κυριακὰς τῶν Ἀπόκρεω μὲ χαρὰν, νὰ τρέχουν ἀπὸ ὕλα τὰ σημεῖα τῆς πόλεως εἰς τὰ κέντρα, νὰ κάθωνται ὧρας ὀλοκλήρους ὑπὸ τὸν ἥλιον ἢ τὸν ψυχρὸν ἄνεμον, νὰ πασπαλίζωνται μέσα εἰς σύννεφα σκόνης διὰ νὰ ἰδοῦν δύο ἀμάξια ἀνθοπωλικῆς ρεκλάμας στολισμένα ἢ μίαν παρέλασιν ἱστορικῆς ἑορτῆς.

Φέτος αἱ ἑορταὶ τῶν ἀπόκρεω εἶναι ἐπιτυχέστεραι καὶ πλέον καλλιτεχνικαί, διότι τὰς διοργανώσεν ἐταιρεία εἰς τὴν ὁποίαν συνεργάζονται καλλιτέχναι καὶ συγγραφεῖς.

ΜΙΑ BALLADE ΤΟΥ TENNISON

Ἡ βοσκοπούλα στύλωνε τὰ μάτια τῆς ἀπάνου στὴν εἰκόνα, ποῦ ἀποτελεῖωνε ὁ φτωχὸς ζωγράφος, ἐκεῖνος ποῦ τελευταῖα ἦρθε στὸ χωριό. Σ' ἓνα λινοῦ τετράγωνο, τόσο δά, ἔκλεισε τόσα πράγματα, σχεδὸν ὅ,τι ἔβλεπε κανεῖς. Τί ἔβλεπε ἦταν αὐτό; ἦταν νὰ μὴν ἀπορήσῃ;

Ἔδωσε μιὰ τελευταία πινελιά, γύρισε πρὸς τὴν κόρη, ποῦ ἦταν ἡ ὠραιότερη καὶ ἡ φρονιμότερη ὄλου τοῦ χωριοῦ καὶ τὴν κοίταξε καλὰ καλὰ, σὰ νὰ ἤθελε νὰ τῆς πάρῃ τὸ πρόσωπο καὶ νὰ τὸ πάρῃ μαζὺ του.

— Εἶσαι ὁμορφη, τῆς εἶπε. Τὸ ξέρεις;

Ἡ κόρη γέλασε, ἦτανε χαριτωμένη καὶ γελαστή.

(Σ. Μ.— Ἡ μετάφρασίς μου αὐτὴ δὲν ἔχει καμμιὰ ἀξίωσιν. Δὲν τὴν ἔχω κὰν μεταφράσει ἀπὸ τὸ πρωτότυπο, παρὰ μόνον ἀπὸ τὰ γαλλικά, ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Henry Bordeaux: «La robe de laine». Τόσο μ' ἔχει συγκινήσει ἡ ὁμορφιά τῆς ἀπλότατης καὶ τραγικῆς αὐτῆς Ballade, ποῦ θέλησα καὶ ἄλλοι νὰ τὴ γνωρίσουν καὶ νὰ τὴν ἀγαπήσουν. Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος λόγος ποῦ μὲ κάνει νὰ δημοσιεύω τὴν μετάφρασίν μου αὐτὴ).

— Ἡ βρούση μου τὸ εἶπε.

— Καὶ δὲ σοῦ εἶπε ἄλλο τίποτα;

— Σὰν τί;

— Πῶς μ' ἀρέσεις. Θέλεις νὰ γείνης γυναῖκα μου;

Ἔστρεψε τὸ πρόσωπο μὲ συγκίνηση ἢ εὐτυχισμένη, γιὰτὶ κρυφὰ τὸν ἀγαποῦσε, ψιθύρισε:

— Θέλω.

Γιορτάσανε τὴ χαρὰ τους στὴν ἐκκλησοῦλα τοῦ χωριοῦ. Πρὶν γυρίσουνε στὸ σπίτι τους— ἓνα σπιτάκι μ' ἀχυρένια στέγη—πῆγε τὴ γυναῖκα του μέσα στοὺς ἀγρούς.

— Γυρίζουμε σὰν πέση τὸ σκοτάδι, τῆς εἶπε. Ὅσο λάμπει ὁ ἥλιος, πᾶμε νὰ περπατήσουμε. Ἄν θέλῃς, θὰ πᾶμε ὡς τὸν πύργο ἐκεῖνο τὸ μεγάλο, ποῦ φαίνεται ἐκεῖ κάτου, μακριά. Λένε πῶς εἶνε ἕνα μονάχο. Εἶμαι βέβηκος πῶς ποτέ σου δὲν τὸν εἶδες.

Κ' ἐκεῖνη μὲ περιφρονητικὸ χαμόγελο:

— Δὲν ἀξίζει, εἶπε, τὸ σπιτάκι μας.

Μὰ ἐκεῖνος ἐπέμεινε:

— Θέλεις ναρθῆς ὡς τὸν πύργο;

— Ὅ,τι θέλεις θέλω.

Περάσανε τὸ χωριὸ καὶ σπρώξανε τὴ καγκλωπὴ μεγάλη ξάθουρα τοῦ πάρκου. Βρεθήκανε σὲ βαθύσκια μιὰ δενδροστοιγία ἀπὸ γέρικες βαλκανιδιές, βαθύσκια καὶ μακρειαὶ στὴν ἄκρη διακρίνανε τὸν πύργο. Ἄργα κατέβηκε τὸ μυρωμένο βράδυ, οἱ φυλλωσιές γέρνανε ἀπάνω τους μὲ χάρη. Κελαῖδοῦσαν τὰ πουλιά, μὰ δὲν ἀκοῦγαν παρὰ τὶς καρδιές τους.

Ἐκεῖ ποῦ πλησιάζανε, τὰ σκυλιὰ φανήκαν νὰ τοὺς ὑποδεχτοῦνε.

— Φοβοῦμαι, εἶπε.

— Μαζὺ μου;

Μὰ τὰ σκυλιὰ τοὺς κλωδέχηκαν μὲ χαρωπὰ γαυγίσματα καὶ γλύφανε τὰ χέρια τοῦ νέου.

— Σὲ γνωρίζουνε μήπως; τὸν ρώτησε.

— Ἦρθα κάποιες φορές.

Ἄνεβηκαν τὰ σκαλιά, ποῦ ἦταν ἀπὸ ρύδινο μάρμαρο.

— Μποροῦμε νὰ μπουῦμε, τὴ διαβεβαίωσε.

Γίνεται νὰ τὸ ἐπισκεφθῇ κανεῖς.

Μπήκανε μέσα καὶ τῆς ἔδειξε τοῦ παλατιοῦ τὰ πλούτη. Ἐκεῖ ποῦ τῆς ἐξηγοῦσε πόσο τεχνικὰ ἦταν καμωμένα τὰ ἐπιπλα, ποῦ τῆς ἔδειχνε τὶς εἰκόνας, τὶς κάμαρες, ποῦ εἶταν λαμπρές καὶ βολικές, ἐκεῖνη ἔβλεπε καθαρὰ τὴ μικρὴ, λευκὴ καλύβα μέσα στὰ δέντρα, ὅπου οἱ δύο τους θὰ γυρίζανε σὲ λίγο. Τῆς τὴν εἶχε δεῖξει τὴν παρκαμὸνὴ καὶ τῆς εἶπε: «Νὰ ἡ γωνιὰ ὅπου θὰ ζεσταινόμαστε τὸ χειμῶνα. Μι-

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΑΕΡΟΠΛΟΪΑΣ

(12 ἄνθρωποι ταξιδεύοντες ἐπὶ τοῦ ἀεροπλάνου τοῦ Φάρμαν)

κρὴ εἶναι ἀλήθεια καὶ φτωγὴ, μὰ ἡ ἀγάπη μας μᾶς φτάνει....» Ναί, ἡ ἀγάπη θὰ τοὺς ἔφτανε. Τόσο τρυφερὰ θὰ τὸν ἀγαποῦσε, ποῦ ποτέ πιά δὲ συλλογιζόνταν τὸν ὠραῖο αὐτὸ πύργο, ὅπου πολὺ ἄσχημα ἔκαμε νὰ τὴ φέρῃ.

Πρακτῆρησε ἐκεῖνος, πῶς ἦταν ἀφρημένη καὶ τὴ ρώτησε:

— Τί συλλογιέσαι; ποιόν;

— Ἐσὲν, τοῦ εἶπε μ' ὄλη τὴν εὐκρίνειαν. Σταματήσανε στὴ μεγάλη σάλα. Ὅλα τὰ παράθυρα δύνανε στοῦ πάρκου τὰ δέντρα καὶ τὰ νερά. Ὁ ἥλιος βασιλεῦε καὶ οἱ τελευταῖες του ἀχτίδες παίζανε μέσ' στοὺς καθρέφτες.

— Βραδυάζει, ἀναστέναζε. Γυρίζουμε;

Μὰ ἐκεῖνος χαμογέλασε. Τῆς ἔκανε μιὰ μεγάλη ὑπόκληση καὶ τῆς εἶπε:

— Ὁ πύργος, Κυρία μου, σὰς ἀνήκει.

Τὸ γέλιο τὸ χρωπὸ τῆς νέας ἀντήχησε μέσ' στὴ μεγάλη σάλα.

— Μ' ἀνήκει;

Τῆς εἶπε μὲ τρυφερὴ σοβαρότητα:

— Ναί, σὰς ἀνήκει. Εἶμαι ὁ λόρδος Burleigh. Ὅ,τι κι' ἂν ἔχω σὰς ἀνήκει μαζὺ μὲ τὴν καρδιά μου.

Ἐγείνε κατάχλωμη καὶ χρειάστηκε νὰ στηριχθῇ στὸν τοῖχο, κιντὰ σ' ἓνα παράθυρο. Στὴν ἐξοχὴ, τὴν ὦρα ἐκεῖνη, βασιλεῦε εἰρήνη καὶ ὁμορφιά. Στὸ βάθος, τὸ μικρὸ, λευκὸ σπιτάκι δεχότανε τ' ἀντιφέγγισμα τῆς δύσης.

— «Ἀλλοίμονο» ψιθύρισε μέσα της, σὰ νὰ ἔχανε τὴν εὐτυχία της.

— Μέσα σὲ ὅλες σὰς διάλεξα, τῆς εἶπε ἀκόμα, γιὰ τὴν ὁμορφιά σὰς καὶ γιὰ τὴν φρο-

νιμάδα σας. Καί θέλησα νὰ σὰς κατακτηήσω χωρίς τὰ πλούτη μου καὶ δίχως τ' ὄνομα μου.

«Γιατί, σκέφτηκε, ἔπαψε ξαφνικὰ νὰ μοῦ λέγῃ» ἐσύ;

Γιὰ νὰ μὴ τὸν πικράνῃ, τοῦ χαμογέλασε γλυκά, λυπητερά.

Νίκησε γλήγορα τὴν ἀδυναμία της γιὰ νὰ ὑποταχθῇ στὴν καινουρία της ζωῆς.

Μὰ κάθε βράδυ, σὰν εἶτανε μονάχη, ἐρχότανε ὡς τὸ παράθυρο, ἀπ' ὅπου μπορούσε νὰ δῆ τὸ λευκὸ σπιτάκι, κ' ἔκλαιε. «Γιατί νὰ μὴ εἶναι ἀκόμα, συλλογίζονταν, ὁ φτωχὸς καὶ περήφανος καλλιτέχνης, ποῦ τὸν ὀρίζοντά μας ὄλο τὸν περιόριζε σ' ἓνα λινοῦ τετράγωνο καὶ στὴν ἀγάπη του γιὰ μένα;»

Λίγο-λίγο ἔλυωνε. Οὔτε οἱ γιατροί, οὔτε τὰ ταξείδια, οὔτε οἱ διασκεδάσεις, ὅλα τὰ καλὰ ποῦ δίνει τὸ χρῆμα δὲν μπόρεσαν νὰ νικήσουν αὐτὴ της τὴν ἀρρώστειά.

Μιὰ καλοκαιριοῦ βραδυά, σὰν τὴ βραδυὰ ποῦ πρωτόφτασε στὸν πύργο, ἔγειρε τὸ κεφάλι της στὴν ἀκρὴ τοῦ παραθυριοῦ κ' ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ ὠραία της μάτια.

— Δὲν ξέρουμε ἀπὸ τί πέθανε, εἶπαν οἱ γιατροί.

— Ἐγὼ τὸ ξέρω, εἶπε ὁ λόρδος Burveigh, σκυμμένος ἀπὸ τὴ συμφορὰ.

Καὶ διάταξε στὶς δοῦλες:

— Βάλτε της τὸ νυφικὸ της τὸ φουστάνι, τ' ἀπλὸ μάλινο φουστάνι, ποῦ φοροῦσε σὰν ἦθε ἐδῶ, εἰρηνικὰ γιὰ νὰ ἡσυχάζῃ.

Γενεῦη

ΜΕΛΠΩ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Τὸ ξενοδοχεῖον μας τὸ κλοκαῖρι δὲν δίδει φαγητό, μοῦ λέγει ἡ καμαριέρα, καὶ συγχρόνως μοῦ συνιστᾷ τὸ μεγαλύτερον καφέ-ρεστορὰν τὸ ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Χρηματιστηρίου.

Τράμ ἠλεκτρικὰ, λεωφορεῖα καὶ κάθε εἶδους μεταγωγικὰ διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς πόλεως. Γενικὸς σταθμὸς ὄλων ἢ πλατεῖα μὲ τὸ μεγάλο καφενεῖον εἰς τὴν κεντρικὴν τῆς πόλεως ἀρτηρίαν. Περιοῦμεν ἀπὸ τὴν παλαιὰν πόλιν, μὲ τοὺς στενοὺς δρόμους, τὰς ὑπογείους σήραγγας καὶ τὰς παλαιὰς ἐκκλησίας. Αὐτὴ ἐδῶ εἶναι ἡ Γένουα τοῦ ἐμπορίου, τῆς ἱστορίας, τῶν παλαιῶν ἀρχόντων. Εἶναι ἡ Γένουα μὲ τὰ παλάτια τῶν μαυρισμένων τοίχων καὶ τῶν οἰκοσήμεων, μὲ τὰ δημόσια ἰδρύματα καὶ τὰ Ἰνστιτοῦτα καὶ τὰ Πανεπιστήμια. Εἶναι ἡ

Μεσαιωνικὴ Γένουα μὲ τὰς παλαιὰς ἐκκλησίας κάθε λίθος τῶν ὁποίων κρύπτει καὶ ἓνα θρόλλον καὶ μίαν ἱστορικὴν παράδοσιν.

Εἰς τὸ μέγα ρεστορὰν μεγάλαι τιμαὶ φαγητοῦ, μεγάλη πόζα ὑψηρῶν καὶ μεγάλη ἔλλειψις καλῆς τροφῆς καὶ καθαρότητος. Ἐπὶ πλέον τὸ φάσμα τῆς χολέρας παντοῦ, ὑπὸ τὰ ἀρώματα τοῦ φανικοῦ ὀξέος, τοῦ βρασμένου μὲ ἀντισηπτικὰ νεροῦ, τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ὠμῆς σκλάτσας καὶ τῶν ὀπωρικῶν.

Μιὰ ἀτμοσφαῖρα δι' αὐτὸ ἀποκρουστικὴ, ἀντιπαθητικὴ, γεμάτη μὲ ἀνησυχίαν, ὡς κατὰ κκὸν νὰ ὑπάρχῃ παντοῦ, ὡς κάποιον δαμόκλειον σπαθὶ νὰ κρέμεται εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἔτοιμον νὰ πέσῃ εἰς τὴν κεφαλὴν σας χωρίς νὰ τὸ περιμένετε.

Πεινασμένη, ἀν καὶ ἐπλήρωσα ἐπτὰ φρ. δι' ἓν ἀηδέστατον πρόγευμα, πηγάζω εἰς τὸ τηλεγραφεῖον, δίδω τὴν εἰδήσιν τῆς ἀφίξεώς μου, στέλλω δύο τρεῖς κάρτες καὶ ἔπειτα πέρνω τὸν πρῶτον δρόμον ὅπου εὐρίσκω ἐμπρὸς μου. Ἐτυχε νὰ εἶναι ἓν εἶδος Σταδίου, ἡ μεγαλειότερα δηλαδὴ καὶ ὠραιότερα ἀρτηρία τῆς πόλεως. Μαγαζιά καὶ σπύτια ὠραιότατα. Τὰ ἐμπορικὰ μίξ ἄλυσις μουσειῶν, τὸ ἓνα πολυτελέστερον καὶ καλλιτεχνικώτερον τοῦ ἄλλου. Ὅλη ἡ Ἰταλικὴ βιομηχανία μὲ decor τέχνης Ἰταλικῆς, εἰς ὑφάσματα, λεπτοουργήματα, κομψοτεχνήματα, ἔργα πλαστικῆς καὶ γλυπτικῆς μαρμαροῦ, πορσελάνης, ἀπλοῦ πηλοῦ.

Τὸ μωσαϊκόν, ἡ μικρογραφία, ἡ σμιλογραφία, εἰς μίαν πλουσιωτάτην ἀνθησιν τέχνης Βυζαντινῆς καὶ Φλωρεντιανῆς καὶ Βενετικῆς ἀναγεννήσεως. Περιπατῶ, στέκομαι εἰς τὰς προθήκας, καὶ εἰς κάθε βήμα κινδυνεύω νὰ ὑποπέσω εἰς τὸν πειρασμὸν τῶν ἀγορῶν. Εὐτυχῶς αἱ τιμαὶ τῶν ὠραίων πραγμάτων εἶναι μεγάλα καὶ ἔτσι μένω μόνον μὲ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ μὲ σχέδια διὰ τὴν ἐπιστροφὴν.

Μετὰ μίαν ὥραν περίπου καὶ μὲ ἀτελειώτους σταθμοὺς εὐρίσκομαι εἰς τὸ τέλος τοῦ ὠραίου αὐτοῦ δρόμου, ἴσως τοῦ ὠραιότερου ἐξ ὅσων ἔχω ἰδεῖ ἕως τῶρα εἰς τὰ ἀνὰ τὸν κόσμον ταξείδια μου. Ἐνὰς λόφος ὀλοπράσινος καὶ κεντημένος μὲ μωσαϊκὸν ἀπὸ ἀνοιχτόχρωμα παλατάκια, ποῦ μοιάζουν ὡς τεράστια λουλούδια, ἀπλώνεται ἀντίκρου μου.

Ἐνὰ ἀμάξι ἀνοιχτὸν μὲ ἀμαξῶν, καλογηρικοῦ ἐπιβάλλοντος, εὐρίσκειται ἐμπρὸς μου.

— Ἐνὰ γῦρον εἰς τὴν πόλιν καὶ τοὺς λόφους. — Ἡ κυρία θὰ θέλῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Νεοκροταφεῖον; — Τὸ ἔχω ἐπισκεφθῇ ἄλλοτε.

Ὁ ἀμαξῶς φαίνεται ἀπογοητευμένος. Ἀφοῦ

εἶμαι ξένη πρέπει νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς κατοικίας τῶν Γενοβέζων νεκρῶν.

— Μήπως εἶχεσ ἄνερον κανένα χολεριασμένον εἰς τὸ ἀμάξι σου;

— Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξέρῃ, ἀν ἐκεῖνοι ποῦ μεταφέρει εἶναι καλὰ ἢ κακὰ, μοῦ ἀπαντᾷ φυλοσοφικώτατα. Καὶ τραβᾷ ἐμπρὸς ἐξηγῶν, τσιτσερόνος μοναδικός, ὅπως εἶνε οἱ περισσότεροι Ἰταλοὶ ἀμαξήλατοι. Δύο ὄρακι ὀλόκληροι μέσθ εἰς μίαν φύσιν πλουσίαν, ὠραίαν, δροσοβόλον ἐξαιρητικῶς γραφικὴν. Πάρακ, δειροστοιχία, πλατεῖα, ἄλση ἀρωματισμένα, κήποι, παράδεισοι, ἓνας πλοῦτος καὶ μίξ πολυτέλειαι ὀργιαζούσης βλαστήσεως μοναδικὴ διὰ πόλιν. Σπίτια, βίλλες, καφενεῖα καὶ θέατρα ὑπαίθρια ριγμένα, σκοπισμένα μέσθ εἰς τὸν πλοῦτον αὐτὸν τοῦ πρῶτου, μέσθ εἰς τὸ πνύραμα αὐτὸ ποῦ ἀπλώνεται μεγαλοπρεπῶς καὶ καθρεπτίζεται εἰς ἓνα ἀπέρηκτον θαλάσσιον καθρέπτην.

Ὁ οὐρανὸς δικρηνῆς, κρυσταλλωτὴ τουρκουάζ, μὲ ἀποχρώσεις ρουμπινίων καὶ ὀπαλίων, μὲ ἓνα φῶς μεθυσμένου ἡλίου, γλυκὺ καὶ ἐξωφρενικὸν εἰς τὰ παγγινιδίσματά του ἐπάνω εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅλα φαίνονται νὰ γελοῦν, νὰ τραγουδοῦν, νὰ ἐωρτάζουν, νὰ πανηγυρίζουν. Ὅλα λάμπουν φωτοβολοῦν, ἀστράπτουν ἀπὸ δροσερὰν καθαρότητά.

Μέσθ εἰς τὸ πνυγύρι αὐτὸ τῆς χαρᾶς τὸ φάσμα τῆς χολέρας ἐξαφανίζεται. Οἱ λόφοι ξετυλίσσονται, ξεδιπλώνονται ὠραιότεροι ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, μὲ τὸν ζωογόνον ἀέρα τῆς θαλάσσης, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐλευθερίαν κυκλοφορίας καὶ εἰς τὰ μικρὰ καλύβια τῶν πτωχῶν. Καὶ οἱ νεκροὶ ἀκόμη μὲ τοὺς τάφους τοὺς ὑψηλά, κλιμακωτὰ σκλισμένους καὶ αὐτοί, ἔχουν τὴν πλέον ὀνειρευτὴν ἀτμοσφαιρὰν ποῦ θὰ ἡμποροῦσε νὰ ὀνειροπολήσῃ κανεὶς διὰ τὴν αἰωνίαν του κατοικίαν.

Ὅταν ἐπανήλθαμεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς νέας μπόρσας εἶχα ἀνακτῆσαι ὄλην τὴν εὐθυμίαν καὶ τὴν χαρὰν, τὴν ὁποῖαν εἶχα χάσει τελευταίως. Ὁ ἀμαξήλατος, τσοχτερός εἰς τὰς τιμάς του ἐπληρώθη δέκα φρ. διὰ τὸν περίπικτον αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἤξιζεν ἕκκτόν.

Ἀῦρον, κυρία;

Ὅ τὰξιδεῦμα μὲ σιδηρόδρομον, φίλε μου.

— Ἄ! τότε ἔπρεπε νὰ μοῦ δώσετε εἴκοσι φρ. Ἐνόμισα ὅτι θὰ σὰς εἶχα πελάτιν μου τοῦλάχιστον δύο τρεῖς ἡμέρας, κατὰ σειράν. Καὶ ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἔδωκα τίποτε ἄλλο, ἔφυγε θυμωμένος...

Καὶ τῶρα εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν,

διὰ τὸ δρομολόγιον τῆς ἀναχωρήσεως. Ἐκεῖ συναντῶ τῆς συνταξιδιώτισσές μου ἀπὸ τὴν Πόλιν.

— Τί ὠραῖος ὁ κινηματογράφος ἐδῶ! Ἐπήγατε; τὸν εἶδατε; Εἶναι ὀχυράσιον πᾶγμα.

Ὅστε καὶ εἰς τὰς πόλεις ποῦ ἐπισκέπτονται διὰ μίαν ἡμέραν δὲν βλέπουν παρὰ τὸν κινηματογράφον...

— Νὰ πάτε χωρὶς ἄλλο. C'est ravissant. Allez donc...

Ἐλαβὰ τὰς πληροφορίες μου καὶ ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον μου, ὅταν ἐσταμάτησεν ἐμπρὸς μου τὸ τράμ τῶν λόφων. Ἐπήδησα ἐπάνω, ἐπλήρωσα ἕως τὸ τέλος τῆς γραμμῆς καὶ ἀπήλασα μίαν ἄλλην φορὰν ἀκόμη τὸν κινηματογράφον τῆς φύσεως, ὑπὸ ἄλλην τῶρα διεύθυνσιν. Οἱ Γενοβέζοι καὶ αἱ Γενοβέζαι ἐπέστρεψαν εἰς τὰς ἐξοχὰς των καὶ τῆς βίλλες των. Ἄνθρωποι τοῦ ἐμπορίου οἱ ἄνδρες, μὲ φυσιογνωμίας ἐξυπνες, διόλου φλύαροι καὶ θορυβῶδεις ὅπως οἱ μεσημβρινοὶ Ἰταλοί. Αἱ γυναῖκες καλοκαμωμένες, μὲ τεράστια καπέλλα καὶ πακέτα ἀγορῶν ἀτελείωτα. Ὀμιλοῦσαν δι' ἐξοχικὰ ράουτ, διὰ φορέματα, διὰ τὰ μικρὰ των. Οὔτε λέξιν διὰ κοντσέρτα καὶ καντζονέτες καὶ μουσικὴν. Ἄλλ' οὔτε εἶδα ἀπὸ τὰ τραγουδιστὰ αὐτὰ τζιτζίλια πουθενὰ εἰς τὴν Γένουαν. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἰταλικοῦ Βορρᾶ δὲν σκοτίζονται, φαίνεται, διὰ τέτοια μικροπράγματα. Θετικοί, ἄνθρωποι τῆς δουλειᾶς, ἀφίνουν εἰς τοὺς εἰδικούς μόνον τὰς καλλιτεχνικὰς αὐτὰς ἀσχολίας.

Εἰς ἓνα ἐξοχικὸν σταθμὸν ὄρμησαν εἰς τὸ τράμ πέντε ἐξ νέων καὶ κορίτσια ὠραιότατα. Ἐγελοῦσαν, ἀστείζοντο, ἐσχιδιάζαν κάποιαν μικρὰν νεανικὴν συνωμοσίαν, τῆς ὁποίας ἐκ τῶν προτέρων ἀπελάμβαναν τὴν χαρὰν. Τύποι διόλου θερμοὶ Ἰταλικοί, ὅπως τοὺς ἐνοοῦμεν ἡμεῖς. Ξανθὸς μὲ ὠραῖα χρώματα καὶ μὲ λεπτὰς ρομφαλίας γραμμὰς. Χωρὶς κοράλια καὶ μωσαϊκὰ κοσμήματα καὶ μὲ ξεχωριστὴν καλαισθησίαν εἰς τὴν ἐνδυμασίαν των.

Ἐκατέβηκαν εἰς τὸ τέλος ὅπου τὰς ἐπερίμεναν μαμάδες καὶ μπαμπάδες καλοθρεμμένοι. Τὰ ἠλεκτρικὰ ἤρχισαν νὰ σκορπίζονται ὡς ἄστρα ποῦ τρεμοσβύνουν ἀκόμη πρὶν ἐντελῶς νυκτώσῃ. Οἱ λόφοι, κάτω ἢ προκυμῖα, καὶ ἡ πόλις παρουσίασαν σιγὰ, σιγὰ ἓνα ὠραῖον θέαμα ἀναποδογυρισμένου στερεώματος. Τὰ λευκὰ ἀστράκια ἐτρεμοσβύναν παντοῦ καὶ μόνον εἰς τὸν ἀληθινὸν οὐρανὸν δὲν ἐφαίνετο κανένα.

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ

ΠΕΖΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Και είναι το αλέτρι, και είναι το τιμόνι, τὰ μόνα τίμια ἀκουμπιστήρια τῶν χειρῶν. Ἄπ' τὰ βουνὰ οὔθε κουδούνι' ἀχολογοῦν γιδιών, τοῦ Μίθρα τὴν ἀνάσταση δοξάζει ἡ φλογέρα και στή στεργιά και στὰ μουράγια πέρα ως πέρα, μόνη ἀπλώθηκε και βρασιλεύει, τῆς δελφικῆς θεότητος εἰρηνική ἡμέρα. Καί είναι το αλέτρι, και είναι το τιμόνι, τὰ μόνα τίμια ἀκουμπιστήρια τῶν χειρῶν.

Ἀντιλαλοῦν και πάλι τ' ἀρογιαλὶα τὰ ἀρχαδικὰ τραγούδια ξέγνοιαστα, βουκολικά και μεσ' στὰ μεσημέρια τ' ἀττικά, σὰ νῆναι μάτσοι στάχυα ἀπὸ τῆς Δήμητρας τὴν ἱεροτελεστία, πάνω ἀπὸ ἀλόγατα θεσσαλικά τιναζονται ξανθόφωτοι οἱ βόστρυχοι ὠρχίων ἀγοριῶν. Τὴν ἴδιαν ὥρα ὅταν κάποια θεωρία, ὀλόλευκη σὰ μαρμαρένιο ὄνειρατο φειδικό, σ' ἕνα νῶον ἀργοπηγαίνει, τὸ λόφο ὄλο κι' ἀνεβαίνει, σὰν τόξα τὰ λαϊμὰ λυγίζονται τῶν ἀφορισμένων πουλαριῶν, και οἱ ἀσφόδελοι τσακίζονται.

Πάνω ἀπὸ τὸ ἄστρ τῆς Παρθένας πάλιν ἡ σοφία ἴδιο δόρυ χάλκινο τεντώνεται, τὸν οὐρανὸ ἂν πέση ἔτοιμο νὰ συγκρατήση. Ὅταν οἱ ἄλλες δουλες πολιτείες, οἱ αἰολικές, οἱ θράκισσες και οἱ μαυροθαλασσίτισσες, ζυμώνουν τὸ χρυσάφι τους και φτειάνοντας μεγάλα τάλαντα, τὰ στέλνουνε νὰ τὰ κυλήσουν μπρὸς στὰ πόδια τῆς θεᾶς πού τὰ βωδίσια μάτια τῆς τὸν πυρετὸ μιᾶς ναυμαχίας καθρεφτίζουν, πνίχτρας κάθε βαρβαρότητας. Καί είναι ἀπὸ τώρα ἡ ζωὴ μόνο γιὰ τοὺς ὠρχίους και γιὰ τοὺς δυνατοὺς. Γιὰ τοὺς ὠρχίους τὸ κορμὶ και γιὰ τοὺς δυνατοὺς τὴ σκέψη. Ἄθῆνα! σκίσε με τὸ κοντάρι σου τὸ δρόκο τὸ σημιτικὸ πού στρίβεται ὀλόκληρους αἰῶνες μπρὸς τὰ πόδια σου, νεκρώνει σε και σὲ μεγάλη παραζάλη σὲ κρατάει. Τότε δὲ θὰ φοβώμαστε τὸ θάνατο πού μᾶς τὸν εἰδείξες τόσον ὠρχίτο, σὰ μιὰ προέκταση τῆς ζωικῆς χαρᾶς—ὦ σεῖς, ἡλύσια νησιά, Φθείη εἰβώλος!—πάνω στὰ ἐπιτύμβιά σου μάρμαρα με τὰ σφιγμένα χέρια σὲ χειρετισμὸ και τὰ προσώπατ' ἀλαφρογυρμένα σ' ἀσπασμὸ. Ἄθῆνα! κείνοι πού θενὰ πιστέψουνε τὴ διδαχὴ σου τέλος δὲ θὰ δοῦν ποτέ τους, ὦ σύ, πού ἔστησες γιὰ σύμβολο τοῦ τελευταίου τῶν ματιῶν κλεισίματος, πάνω στὸν τύμβο τοῦ Κερκαμειοῦ, ἕνα μεγάλο ταῦρο, ὄλο στιβαρότητα κι' ὄρμη. Πόλη, ἀστέρι, τράβη τὸ δρόμο σου τὸν κυκλικὸ ὁ θρίκμβος ὁ πορ-

φυρὸς στὰ ἀκρουράνια τὰ μοιραῖα σὲ προσμένει, κ' ἔχει τὰ χέρια του ἀνοιχτά, ὅπουθε στάζει φῶς. Μ' αὐτὰ θὰ σ' ἀγκαλιάση και θὰ σὲ δοξάζη.

Μέσα σὲ ἄρματα ὀρθόστατες ἀκολουθᾶνε οἱ Πύθιες τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ἡ Ἔφεσος ἡ Σμύρνα και ἡ Πέργαμος, αἱ Σάρδεις, τὰ Θυάτεια κ' ἡ Λαοδικεῖα. Πανώριες, στιβαρὲς εἶναι γυναῖκες και φαντάζουνε σὰν Ἥρες, τῶν θεῶν μαννάδες. Ευπνήσανε και οἱ ἑφτὰ μῦθις ἀκούσανε τῆς ἄσπρης κουκουβάχικης τὴν κραυγὴ και βγήκαν ἀπ' τ' ἀρχαῖα στάδια τὰ τσακισμένα, με τὴ μαντική φωνὴ τους ἀπ' τὴ σκονισμένη λησμονιὰ τῶν σαρκωφάγων ἀνεβάζοντας ὅλα τὰ κατσαρωτὰ κεφάλια τῶν σοφῶν, τῶν ποιητῶν και τῶν μεγάλων τεχνιτῶν, πού τώρα τις ἀκολουθᾶνε. Ὅταν ὀλόγυμοι παγκρατισταί, θαύματα ζωικῆς ἀλκῆς, πιαῖνα θριαμβευτικὸ βροντοφωνᾶνε. Καί οἱ δάφνες κ' οἱ ἀγριελιές, κάτι μεσ' στοὺς κορμούς των νοιώθουνε ἴδιο κρασι νὰ ξεχειλίζη. Γιὰ τοῦτο τὰ κλαριά τους με τὸ πλεξιμο τῶν φύλλων τὸ ἀρχαῖο κείνο πού στεφάνωνε τὰ μέτωπα τῶν νικητῶν, ἀργοκίνανε στὸν ἀέρα, σὰ νὰ τὰ κρατᾶνε κήρυκες πού εἶναι ὁ χειτῶνας τους ἀπὸ στρηφτὸ λινάρι. Τῶν τραγουδιῶνε ὁ σκοπὸς ἴδιος καπνὸς ὀμηρικῆς θυσίας ἀνεβαίνει, κ' εἶν' τὰ τραγούδια τους ζεστὰ και βγάζουν φλόγες ἀπ' τὰ στόματα ὅπουθε φτερουγίζουν. Με τὴν κνίσσα τους πηγαινουν νὰ ζυπνήσουν κείνους πού κοιμήθηκαν στοῦ Ὀλυμπού τις πιὸ βαθιὲς σπηλιές και λησμονήθηκαν. Ὅταν τὸ σκότος πλάκωνε τὸν κόσμον κάτω, πάνω, γύρ' ὀλοῦθε... Σὰν εἶχε και γιὰ τοὺς ἀθάνατους ξεφυλλιστῆ τὸ κίτρινο τριαντάφυλλο ἑνὸς παγκόσμιου ἔσπερινου.

(Ἀπὸ τὸν ΘΡΙΑΜΒΟΝ, τὸ ὠραῖον πεζὸν ποίημα τοῦ κ. ΠΑ. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ)

Σ' ΕΝΑΝ ΤΑΦΟ

Στὴ Δεσποινίδα Σ. Δ.

Ἔρμε τάφε, ξεχασμένε,
Μὲ τὸν ἄγραφο σταυρὸ,
Νᾶξερές με ποιά, καϊμένε,
Μάτια σὲ θωρῶ.

Κλειῶ κι ἐγὼ, μέσα σὲ αἰθήθη
Ρημαγμένα, ἕνα νεκρὸ,
Ποῦ κι αὐτὸς ἀλησμονήθη
Τώρα, ἀπὸ καιρὸ.

Ἀπὸ τὰ Πεπερωμένα

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗ

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΕΝΣ

Ἡ Ἀγγλία ἐώρτασε κατ' αὐτὰς τὴν μνήμην ἑνὸς ἐκ τῶν μεγαλειτέρων τῆς τέκνων, τοῦ Καρόλου Δίκενς.

Εἰς τὰ πολυάριθμα μυθιστορήματά του διεξήγαγε πεισματώδη ἀγῶνα κατὰ τῆς ὑποκρισίας και τοῦ ἐγωῖσμοῦ και ἐγλεύασε με τὴν λεπτήν και ἰδιαίτουσαν εἰρωνείαν του ὀλόκληρον τὴν ἀγγλικὴν κοινωνίαν. Ἐγεννήθη τὴν 7ην Φεβρουαρίου τοῦ 1812 εἰς τὸ Λάντφορτ. Ὁ πατήρ του ἦτο γραμματεὺς εἰς τὰ ναυπηγεῖα τῆς Πορτσμουθῆς. Ἦτο ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Δίκενς και τῆς Ἐλισάβετ Μπάροου. Ἡ παιδικὴ του ἡλικία παρήλθεν ὑπὸ δυσχερεῖς συνθήκας και τὰς περιέγραψεν ὁ ἴδιος εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν τοῦ Δαυὶδ Κόπερφηλδ. Μόλις ἀπέκτησε μικρὴν κληρονομίαν, ἡ τύχη του μετεβλήθη, και ἡ ἀνάπτυξις του ὑπῆρξεν ἀστραπιαία.

Μετὰ δύο ἢ τριῶν ἐτῶν ἀνωτέρως σπουδᾶς, μετὰ ἑνὸς και ἡμίσεος ἔτους ἐργασίαν εἰς ἕνα δικηγορικὸν γραφεῖον και μετὰ τινα ἄλλα ὡς ρέπορτερ ἐφημερίδων τὸν ἐκνευρίσκομεν εἰς ἡλικίαν 21 ἐτῶν συνεργάτην εἰς τὸ «Μόνθχ Μαγκαζίν» δημοσιεύοντα τὸ πρῶτόν του ἔργον «Ὁ κ. Μίνς και ὁ ἐξάδελφός του». Ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διάσημος, και ἐνεργητικότητος σχεδὸν ὑπερκνηρώπου, εἰς ἐκ τῶν καλλιτέρων ρέπορτερ, τῶν ἡμερῶν του, και ἡ τριβὴ τοῦ κόσμου, τὴν ὁποῖαν ἀπέκτησεν εἰς τὴν μητρόπολιν, τὸν ἔκαμε νὰ ἀποκτήσῃ μεγάλας ψυχολογικὰς γνώσεις.

Ἡ πρώτη ἀπόπειρά του ἦτο μίξ ἐπιτυχία, ὁ «Πίκουϊκ» τὸν ὁποῖον ἀπεικόνισεν ὡς τὸν λαϊκώτερον τῶν συγγραφέων.

Μετὰ τὸν Πίκουϊκ, ἡ ζωὴ τοῦ Δίκενς ἦτο μικρὰ σειρά δημοσιεύσεων. Κατὰ τὰ ἔτη 1838—1839 ἐδημοσιεύθησαν ἀλληλοδιαδόχως ὁ «Ὀλιβιέρως Τούιστ» και ὁ «Νικόλα Νικλεμπη», κατὰ τὸ 1841 ἐδημοσίευσεν τὸ «Κατάστημα τοῦ ἀρχαιολόγου», τὸ 1842 «Σημειώσεις τῆς Ἀμερικῆς», τὸ 1846 τὰς «Σκηναὶς τῆς Ἰταλικῆς ζωῆς». Κατὰ τὸ 1844 ἐδημοσίευσεν ἐπίσης «Τὰ Διηγήματα τῶν Χριστουγέννων». Κατὰ τὸ ἔτος 1859 ἐδημοσίευσεν τὰς «Μεγάλας προσδοκίας». Κατὰ τὸ 1853 ἐδημοσίευσεν τὸ ἔργον του «Δύσκολοι χρόνοι». Τὸ μεγαλιέτερον ὅμως τῶν μυθιστορημάτων του δύναται νὰ θεωρηθῆ ὁ «Δαυὶδ Κόπερφηλ», τὸν ὁποῖον ἐδημοσίευσεν κατὰ τὸ 1850. Εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον τὸ ὕψος του εἶχεν ἀποκτήσει ὅλην τὴν τελειότητα.

Γενικῶς αἱ γνώμαι τῶν κριτικῶν περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Δίκενς δὲν εἶναι και τόσον εὐνοϊκάι. Ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ πάθος τῆς περιγραφῆς του εἶναι ὑπερβολικόν, πολὺ θεατρικόν, ἀλλ' εἰς τὸ χιοῦμορ αὐτοῦ εἶναι ἀμίμητος. Ὁ κόσμος τοῦ Δίκενς εἶναι πλήρως ἀπὸ ἐκκεντρικούς, καίπου εὐρίσκει κανεὶς και ἕνα ἀπὸ τοὺς συνήθεις χαρακτῆρας, διὰ τοῦτο δὲ και οἱ διάφοροι ἥρωες δὲν κινοῦν τὸ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον.

Παρ' ὅλας ὅμως τὰς δυσμενεῖς σχεδὸν αὐτὰς κρίσεις τοῦ Ράσκιν και τῆς Ἐλιοτ, ὅλοι οἱ σύγχρονοι ἦσαν σύμφωνοι εἰς τὸ νὰ τὸν ἐπικροτήσουν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1867 ἔκαμε ταξείδιον εἰς τὴν Ἀμερικὴν και ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ τὸ ἔτος 1868, ὅποτε ἐδημοσίευσεν τὸ τελευταῖον του ἔργον, τὸ «Μυστήριον τοῦ Ἐντβάι και Ντρούντ». Ἀπέθανεν τὴν 9ην Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1870.

Ὁ Δίκενς ἀπέμεινε και θὰ εἶνε ἀείποτε ὁ κατ' ἐξοχὴν συγγραφεὺς τῶν αἰσθημάτων.

ΤΟ ΚΑΤΩΘΙ ΠΟΙΗΜΑ

ΑΠΗΓΓΕΙΛΕΝ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΜΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ — ΠΑΤΡΙΣ

Μητέρες, δασκαλέμπετε,
Βυζάχτε τὰ παιδιά σας
Μὲ τῆς τιμῆς τὸ γάλα,
Νὰ φέρουνε με σεβασμὸ
Στὰ χεῖλη τῶνομά σας,
Σὰ θὰ γενοῦν μεγάλα.

Θρησκεία τῶνα μάθημα,
Πατρίδα τᾶλλο νᾶναι,
Φτάνουν αὐτὰ τὰ δύο,
Νὰ κλείσουν μέσα στὴν καρδιά,
Σὰν θὰ τὰ μελετᾶνε,
Τοῦ κόσμου τὸ βιβλίον.

Ἔτσι πολῖτες θὰ γενοῦν
Νὰ τοὺς ζηλεύουν ὅλοι,
Φίλοι κ' ἐχθροὶ και ξένοι,
Κι' ἀπ' τὰ μικρὰ σας τὰ παιδιά
Θὰ βγοῦν στρατοὶ και στόλοι
Κι' Ἑλλάδα δοξαμένη.

1912

Σ. ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΤΑΛΟΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ Η ΣΑΠΦΩ

Ἐπρεπε νὰ περάσουν χιλιάδες ἔτη, νὰ στραφῇ τὸ πνεῦμα τῶν σοφῶν πρὸς τὴν σημερινὴν γυναῖκα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς δράσεως, διὰ νὰ ἀναδράμουν εἰς τὸ ἀπώτατον παρελθόν καὶ νὰ ἀνασκευάσουν ὅλας τὰς ἀδικίας, τὰς ὁποίας ἡ πρόληψις καὶ τὸ σατυρικὸν πνεῦμα τῶν μισογυνῶν τοῦ παρελθόντος ἐσκόρπισαν εἰς τὴν μνήμην καὶ τὸ ὄνομα μεγάλων γυναικείων φυσιογνωμιῶν.

Προχθὲς ἐδημοσιεύσαμεν μίαν μελέτην περὶ Σαπφῶς ἐπὶ τοῦ συγγράμματος τοῦ δόκτορος Bascoul, ὁ ὁποῖος ἀνεκάλυψε παλαιὸν χειρόγραφον, φέρον πραγματικὴν τὴν περιφήμον ᾠδὴν τῆς Σαπφῶς, τὴν ὁποίαν εἶχον πλαστογραφῆσαι οἱ σατυρικοὶ Ἀθηναῖοι, διὰ νὰ καταρρίψουν τὴν φήμην τῆς μεγάλης ποιητρίας.

Ἴδου πῶς ἔχει ἡ χαρακτηριστικὴ ἀφιέρωσις τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Bascoul. *Εἰς τὴν μητέρα τῶν παιδιῶν μου Μαρίαν Bascoul, Εἰς τὴν ἄγνωστον ποῦ θὰ γίνῃ δευτέρα κόρη μου.* Ἀφιερῶν τὴν ἠθικὴν ἀποκατάστασιν μιᾶς γυναικὸς μεγαλοφυοῦς, ἐνδόξου μεταξύ ὅλων τῶν μεγάλων ποιητῶν, ἀλλὰ θύμα πρὸ αἰῶνων τῶν συκοφαντιῶν τῶν ἀνδρῶν.

Μετὰ τὸν δρ. Bascoul ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Ραϊνάγ καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Jean Finot. Τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆν τῶν ἐσφαλμένων παραφράσεων, τῶν πλαστογραφιῶν καὶ ὅλων τῶν σφαλμάτων τῆς κλασικῆς καὶ μεταγενεστέρης ἐποχῆς ἀνελάβαν ξένοι, εἴτε ἀκαδημαϊκοί, εἴτε ἀπλῶς ἐπιστήμονες, ἐνῶ οἱ ἰδικοὶ μᾶς σοφοὶ Ἑλληνισταὶ ἀγρὸν ἀγοράζουν. Ἡμεῖς ἐδῶ βλέπετε, παλαίωμεν διὰ λέξεις μόνον καὶ γραμματικὰς καὶ ὄχι διὰ νοήματα. Ἐκεῖ ἐννοοῦν διαφορετικὰ

ΑΠΟΚΡΗΑΤΙΚΗ ΚΑΛΛΟΝΗ

τόν προορισμόν των οί σοφοί καί χάρις εἰς τὰς ἐργασίας των μνησθέντες καί ἡμεῖς μερικὰ πράγματα τόσον βραχυμένον καί ὡραῖον, ὡς εἶναι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν Σαπφώ.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Fino *Prejugé et problème des Sexes* ἀφιερώνει ὡραῖες σελίδας εἰς τὸ ζήτημα τῆς Σαπφούς, ἐντελῶς ἄσχετα πρὸς τὸ βιβλίον τοῦ Bascoul καί τὴν πραγματείαν τοῦ Reinach, ἐκ τῶν ὁποίων μεταφέρομεν ἐδῶ μερικὰς περιχοπὰς :

« Ἡ ἱστορία τῶν ἐνδόξων γυναικῶν ἔχει ἀνάγκην ἀναθεωρήσεως. Γραμμὴν ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἶναι μεροληπτικὴ καί συχνὰ ἄδικος. Διερμηνεύει ἰδίως μίαν ἔνστικτον δυσπιστίαν πρὸς τὴν γυναῖκα, ἢ ὅποιαν εἶχε τὴν τόλμην νὰ συντρέψῃ τὰ δεσμὰ τῶν συνθητικῶν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνδρας τὴν εἶχε περικλείσει. Διαφιλονικίων λοιπὸν τὸ μεγαλεῖον τῆς καί ὅταν ἀναγκάζεται νὰ τὸ ἀναγνωρίζῃ ἐπινοεῖ τερατώδη καί ἀπάνθρωπα πράγματα.

Μεταξὺ χιλίων παραδειγμάτων εἶναι ἡ ζωὴ καί ἡ δόξα τῆς Σαπφούς μιᾶς τῶν μεγαλειτέρων λυρικῶν ποιητριῶν ὅλων τῶν φιλολογικῶν καί ὅλων τῶν ἐποχῶν. Τὰ ἐκτὸν ἑβδομήντα ἀποσπάσματα, τὰ περισωθέντα ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς εἶναι φωτεινὰ δείγματα τῆς ποιικιλίας καί τοῦ πλούτου τῆς θυμικῆς ἐμπνεύσεώς τῆς διὰ τὴν ἀπλότητα καί τὴν χάριν καί τὴν ἰσχυρὰν ἐκδήλωσιν τοῦ πάθους των. Ἡ Σαπφώ, ὡς λέγει ὁ Στράβων ἦτο κάτι θυμικόν. Τὸ ἔργον τῆς εἶναι τὸ μεγαλοπρεπέστερον μεταξὺ ὅλων ὅσοι ἔψαλλον τὸ κάλλος καί τὸν ἔρωτα. Μερικοὶ στίχοι τῆς μεταφρασμένοι καί ἀντιγραμμένοι ἐπὶ αἰῶνας ἢ ἐπαναληφθέντες ἀπὸ τὸν Ρακίαν εἰς τὴν Φιδραν φθάνουν εἰς τὸ κορυφωμὸν τοῦ πόνου, τὸν ὁποῖον φέρει μαζὶ τοῦ ἔρωτος...

Οἱ ἐπιθαλάμιοι τῆς ἀποτελοῦν τὸ ὠραϊότερον μνημεῖον τῆς λαϊκῆς Ἑλληνικῆς τέχνης μετὰ τὴν φυσικὴν ἀπλοϊκότητά των τὴν γεμάτην ἀπὸ ἀφελῆ καί ἀνεπιτήδευτον γοητείαν. Ἡ λύρα τῆς εἶναι πλουσιωτέρη ἀπὸ τὴν τοῦ Ἀλκαίου. Ὑπερέχει μάλιστα καί τῆς τοῦ Ἀνακρέοντος ἢ θυμικῆς ἐμπνεύσεως τῆς ἐνδόξου καί θεϊκῆς κήρης τοῦ Σαμάνδρονόμου.

Καί ὅμως τῆς μοιράζον τὴν δόξαν μετὰ ἀντιπάλους ἀσκήτους καί ἀναξίους. Διὰ τὸ μειώσονται μάλιστα τὴν ἀξίαν τῆς τὴν προουσιάζουν ὡς τέρως διαφθοράς. Ἡ μεγαλοφυΐα τῆς καί ἡ δόξα τῆς σκιαζόνται δι' αὐτὸ ἀπὸ κηλίδας ἀναριθμήτους εἰς τὸ πρὸς τοὺς οὐρανούς τῆς τέχνης πτερύγισμά τῆς.

Ἡ συκοφαντικὴ ἐδημιούργησε γύρω τῆς παραδόσεις ἀπιθάνους. Τὴν προουσιάζουν ὡς

ἰέρεϊν τῶν Λεσβικῶν ἐρώτων, ἐνῶ δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο παρὰ ἰδρύτρια σχολῆς τῆς μουσικῆς καί τῆς ποιήσεως. Αἱ μαθητρικὴ τῆς ἔψαλλον τοὺς στίχους τῆς καί αὐτὴ ἔψαλλε τὸ κάλλος των. Περιεστοιχίζετο ἀπὸ τὰς μαθητρίας τῆς, ὅπως περιεστοιχίζετο ὁ Σωκράτης ἀπὸ τῶν Ἀλκιβιάδων, τὸν Ξενοφῶντα καί τὸν Χαρμίδην.

Ἡ Ἑλληνικὴ μοθηρικὴ ἠρέσκετο νὰ τῆς ἀποδίδῃ ἐραστὰς ὡς τὸν Ἀνακρέοντα, ὁ ὁποῖος ἔζησεν ἐξήντα ἔτη μετὰ τὴν Σαπφώ καί τὸν Ἀρχίλοχον καί Ἰππόνεκτα οἱ ὁποῖοι ἔζησαν ἐκτὸν πενήντα ἔτη ἀργότερα ἀπὸ αὐτήν. . .

Αἱ τιμαὶ τοῦ τῆς ἀπέδιδον εἰς τὴν Μιτυλήνην καί ἡ προτομὴ τῆς, ἣν ἔφερον τὰ νομισμὰτα τῆς Ἐρεσοῦ ἀποδεικνύουν πόσον τὴν ἐτίμων καί ἐσέβοντο οἱ συμπατριῶταί τῆς.

Ὅπωςδὴποτε τὸ ζήτημα ἐν γένει εἶναι ὅτι ὑπάρχουν δύο διαφορετικὰ μέτρα δι' ὧν κρίνονται οἱ μεγαλοφυεῖς ἄνδρες καί γυναῖκες. Τὸ παράδειγμα τῆς Σαπφούς δὲν εἶναι μοναδικόν εἰς τὴν ἱστορίαν. Εὐθύς ὡς τὸ ὄνομα γυναικὸς μεγαλοφυεῖς ἀνατείλη εἰς τὸν ὀρίζοντα, εὐθύς ὅλοι ὄρμουν νὰ ἀναζητήσουν εἰς τὴν ἰδιωτικὴν τῆς ζωὴν κάτι τὸ σκοτεινόν, δι' οὗ εὐχαρίστως μειώνουν τὴν ἀξίαν τῆς. Εἰς τρόπον ὅστε κατήντησε νὰ θεωρῆται κάθε ἐπιφανὴς γυναῖκα ἀσθενὴς καί ἀνισόρροπος.

Καί ἐν τούτοις κατὰ τὸ πλεῖστον μεγαλοφυεῖς γυναῖκες καί ἄνδρες ὑπάρχουν πολλοὶ τελείως ἰσόρροποι, διότι ἡ μεγαλοφυΐα δὲν ἀποκλείει οὔτε τὴν λογικὴν, οὔτε τὰ ὡραῖα καί εὐγενῆ αἰσθήματα.

Ἡ ἀξίωσις λοιπὸν τῶν ἀντιφεμινιστῶν, ἔτι ἢ ἀνάμειξις τῶν γυναικῶν εἰς τὴν πολιτικὴν ἢ εἰς τὴν δημοσίαν ἐν γένει ζωὴν θὰ φέρῃ ἐπανάστασιν ἐπιβλαβή, διὰ τὸν ἄνδρα εἶναι ἐντελῶς ἀντιεπιστημονικὴ.

Τὸ πολὺ, πολὺ οἱ πολιτικοὶ τύποι θὰ ἀλλάξουν μορφήν καί οὐσίαν. Ἡ πολιτικὴ ζωὴ θὰ ἀνανεωθῇ καί θὰ ἐξαγνισθῇ διότι δὲν θὰ ἀποτελῇ πλέον ἀποκλειστικὸν ἕδρα τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος πολιτευτῶν, οἱ ὁποῖοι ζοῦν ἐκ τῆς ἐλευθερίας, ἣν προδίδουν κατ' ἐκάστην.

Συμπέρασμα. Ἡ γυναῖκα εἶναι ἴση μετὰ τὸν ἄνδρα. Δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ τὸν μιμηθῇ, διότι ἔχει ἐξ ἴσου μετὰ αὐτὸν τὸ δῶρον τῆς πρωτοτυπίας, τῆς ἐπινοήσεως, τῆς ἀνακαλύψεως. Εἰσερχομένη εἰς τὸν δημόσιον βίον, δὲν θὰ ἀκολουθήσῃ πάντοτε τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ θὰ προηγηθῇ αὐτοῦ. Θὰ ἀνακαλύψῃ μάλιστα νέους δρόμους σωτηρίας, τοὺς ὁποῖους οὔτε ὑποπτεύεται ἐκεῖνος.

Ὁ ἄνδρας θὰ ἀκολουθήσῃ οὕτω τὴν γυ-

ναῖκα, ὅπως ἡ γυναῖκα θὰ δύναται νὰ ἀκολουθῇ τὸν ἄνδρα εἰς τὸν δρόμον, ὅστις φέρει πρὸς τὴν τελειοποίησιν τῶν πραγμάτων καί τὴν εὐτυχίαν τῶν ὄντων.

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΤΟΥ Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ

Ἀπὸ μιᾶς θύρας ἀπέναντι ποῦ ἦτονε μισανοιχτή καί ἄφηνε νὰ διακρίνεται ἓνα μικρὸ καλλιπωστήριον. μου φανερώθηκε ἡ Αὐτοκράτειρα καί κίνησε πρὸς ἐμένα.

Νὰ ποῦ πάλι στεκόταν μπροστά μου ΕΚΕΙΝΗ — ἡ ἴδια μαύρη ὄπτασις ἀπὸ τὸ ἀλησμόνητο μαγεμένο περιβόλι! Ἐκεῖνη ποῦ εἶχα γνωρίσει στὴ δευδρινὴ τῆς φύσης, στὴ δάσιν τῆς κατοικίας, μ' εἶχε καλέσει τώρα στολόχρυσον παλάτι τῆς, ὅπου ἦτονε νὰ ζῆση γιὰ λίγον καιρὸ. Μοῦρρεται στὸ νοῦ ἀπόθαμπο ἓνα παραμῦθι γιὰ μιὰ νεραῖδα ποῦ κάποιος μάγος, ἀκόμα πιὸ τρανός, τὴν κρατοῦσε κάμποσου καιρὸ στὰ νήλιαγα παλάτια του, στὰ τρισβαθα τῆς γῆς· κ' ἦτον ἐκεῖ ἀναγκασμένη νὰ κἀνῃ τὴ βασίλισσα. Μὰ ἴσως εἶναι μονάχα ἡ ἱστορία τῆς Περσεφόνης. Καί τοῦ προσώπου τῆς ἀκόμα ἡ ἔκφραση μ' ἔκαμε νὰ συλλογισθῶ τὴν Περσεφόνην, ποῦ καὶ αὐτὴ τὴ μισή τῆς τὴ ζωὴ τὴν ἀπερνᾷ στὸν κάτω κόσμον. Ἡ βαθιοκόκκινη ἀνταύγεια τῶν τοίχων, οἱ ἀνάριθμες φλόγες ποῦ γλιστροῦσαν ἀπάνω στὰ χρυσώματα καί πάλιν ἀνάβρυσαν ἀπ' τῶν καθρεφτῶν τὰ βάθη, οἱ κρυσταλλεῖνοι ρόμβοι τῶν πολυέλαιων ποῦ ἀπαστράφτανε σὰν ἀνάερα πολύτιμα πετράδια, ὅλα μαζὶ ἔκαναν ὥστε αὐτὴ ἡ φαντασιοπλασία ἐνὸς κόσμου κάτω ἀπ' τὴ γῆς νὰ γίνῃ γιὰ μένα μιὰν ὀλοζώντανη αἴσθησις κάποιου ὀράματος πραγματικὰ ἰδωμένου.

Σὰν ἀπὸ ἄλλον κόσμον ἡ μαύρη αὐτοκρατορῖσσα ἔστεκε μπροστά μου, κυρὰ καὶ ἀρχόντισσα ὅλης αὐτῆς τῆς λαμπροσύνης. Μετὰ χαίρησε ἀπὸ μακριὰ καί μὸπε ὅτι χαίρότανε ποῦ μετὰ ξανάβλεπε κοντὰ τῆς. Καί μόλις ἀνοιξε τὰ χεῖλη τῆς καὶ ἀπήχησε ἡ φωνὴ τῆς. ὅλο τὸ θαυμασίου ἀχτινοβόλημα γύρω τῆς ἔσβησε. Ἐτσι κατάλαβα πὼς ἦτον ἀκόμα πιὸ φεγγόβολη ἀπ' ὅσα τὴν τριγυροῦσαν. Ἡξερει καὶ προτοῦ νάρθῶ τί θὰ βρῖσκα ἐδῶ μέσα καὶ μολαταῦτα θαμπώθηκα. Ὁλόκληρη μιὰν ὥρα περπατοῦσαμε. Πηγαυορχόμενοι ἐπάνω στὴν ἀπαλοσύνη τοῦ χαλιοῦ ποῦ τὸ πόδι χωνοῦτανε μέσα του ὅπως στὴ νιόβλαστη χλόη, κολυμπῶντας σὲ κύματ' ἀπὸ φῶς ποῦ δίνανε μιὰν αἴσθησις χαδιοῦ ἡδο-

νικὴ σὰν αὔρες ἀπαλόθερμες, ἀλλὰ μὲ περισσότερη μουσικὴν ἀκόμα.

Γύρω μας τὰ χρυσὰ ἐπιπλά στέκονταν τῶνα μακριὰ ἀπὸ τὰλλο μὲ μιὰν ἀνέκφραστην ἠρεμία σὰν ὄντα μαγεμένα. Σ' αὐτὸ τὸ δῶμα μέσα οὔτε κλάμα οὔτε γέλοιο δὲν πῆγαινε νάκουμ πῆση πουθενά. Γραμμὴ καμμιὰ δὲ σάλεινε καί δὲν παραμέριζε. Ἀπ' τοὺς μεγάλους καθρέφτες, ποῦ βάθαιναν τὸ δωμάτιο σὰν κάτω ἀπὸ βαριά διάφανα νερά σ' ἀμέτρητα μάρμαρα, τὸ φῶς ἀναπῆδουσε ἴδιο ἓνας ἀχνὸς ρευστὸς ἀπὸ αἷμα καί χρυσάφι. Κύττοξα γύρω καὶ ἀναγνώρισα τὴ χειρονομία τῆς ἰσπανικῆς ἐθιμοτυπίας ποῦ σήκωνε τὸ δάχτυλο ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ γωνίαν πρὸς τὴ βασιλικὴν προσωπογραφίαν μὲς τὴ βαρύχρυσος κορνίζης κ' ἔδειχνε κατὰ τὴς μυστικῆς θύρας, τὴς ντυμένες μὲ μετάξι. Αὐτὸ ἀκόμα περισσότερο μ' ἔκαμε νὰ πιστέψω πὼς ὅλο τὸ παλάτι ἦτονε βουλιαγμένο σὲ μιὰν ἄβυσσο νεροῦ χιμαϊρικῆ. Μὰ ἦτον καί κάτι ἄλλο ἐδῶ μέσα ποῦ πιότερο αἰσθανόμουν παρὰ ποῦ ἔβλεπα καί ποῦ ἐρχόταν ἀπ' τὸν κόσμον ὅπου Ἐκεῖνη ζῆ ἀληθινὰ καὶ ἀναπνεῖ στὰ λήθεια. Δὲν ἦτονε μονάχη τῆς ἐδῶ. Τὰ μάτια μου πῆγαινε νὰ ψάξουν καί δὲν ἀργήσανε νὰ βροῦν ὅ,τι ζητοῦσαν. Δέντρα ἦταν ἐδῶ, ζωντανὰ δέντρα, μισοκρυμμένα μὲς τὰ βαριά τὰ μεταξωτὰ καί τὰραχνόπλεχτα κεντήματα τῶν παραπετασμάτων. Ἀλαζέες δέντρον μένες καί ὀλάνθιστες (ὡ τριφεράδα ἄφραστη καί πάναγνη δροσιά!) σὲ μύριους κάλυκες λευκοὺς ἀπ' τὴν πιὸ ἀχνὴ ἀσπράδα καί ρόδιους ἴσα μὲ τοῦ βύσσινου τὸ αἷμα καί τῶν κοριτσιῶν χειλιῶν τὴν πορφύραδα. Τὴν εἶχαν ἀκολουθήσει οἱ ἀλαζέες αὐτὲς ἀπὸ τὰ πέρατα τῶν μακρινῶν ἀνοιξέων ὡς τοῦ παλατιοῦ τῆς τὰ βύθη τὰ θαλάσσια: σύμβολα ἦταν τῆς Περσεφόνης ποῦ χάθηκε. Ἐτσι μπορεῖ νὰ φαντασθῇ, ὅτι οἱ ψυχὲς ὅλων τῶν νιόβλαστων δέντρον μένου κρυμμένες τὸ χεῖμῶνα σὲ παρόμοια παλάτια μαγεμένα, κοντὰ σὲ κάποιαν ἐξοριστὴ νεραῖδα. Κι' αὐτὴ ἡ ἀνάλαφρη καί σὰν ἀπὸ παλιούς καιροὺς ξεχασμένη εὐωδία ποῦ ἔφερνε γύρους ἀνάερη μέσα στὴν αἴθουσα σὰ μαζὶ μὲ μιὰν κουρασμένη καί ποτὲς ἀκουσμένη μουσικὴ, μὴν ἐρχόταν ἀπὸ τὰνθισμένα δέντρα, ἢ μήπως ἦτανε μονάχα τῶν δασῶν καί τῶν κήπων οἱ μυρωμένες ἀναμνήσεις ποῦ ἀνάσαιναν κοντὰ μας καί κλώθοντας ἀγκαλιαστές τὴν πνοὴ τους ἀγκάλιζαν τῆς μαύρης αὐτοκρατορῖσσας τὴν κυπαρισσένια μορφή; Ἦτῆς μίλησα ἐγὼ γιὰ τὰ ροδοφλόγιστα βουνα τοῦ Ἰνσμπρουκ, γιὰ τὸ Χόφγκαρτεν, τὸ περιβόλι τοῦ παλατιοῦ μὲ τὰ μεγάλα δέντρα ποῦ ἐπάνω τους εἶχε ἀπλώσει τοῦ φθινόπωρου ἢ πορφύρα, γιὰ τὰ

κιτρινωμένα φύλλα τῶν μελαγχολιῶν μου καὶ τῶν ἀναμνήσεών μου πού πέφτανε στὰ δευτροκλειστα δρομάκια σὰ μεγάλα πεθαμένα πουλιά, γιὰ τὶς ἐκκλησιές ὅπου γυναικοῦλες ἀπελπισμένες καὶ σὰ σπρωγμένες κοπαδιαστὰ ἀπὸ κάποια ἀόρατη γελίτσα ἔρριχναν τυφλὰ μὲς τὰ σκοτάδια ψελλίσματα καὶ προσευχές, ὅπου βασιλιάδες καὶ βασίλισσες ἀπ' ἀτσάλι, ξεκινημένοι ἀπὸ τὰ βύθη τῶν αἰώνων, εἶχανε δώσει λόγο νάνταμωθοῦν... Κι αὐτὴ μοῦ μίλησε μονάχα γιὰ τὸν καταρράχτη τοῦ Γκασταίν, σύννεφο πολύβουο, πού τὸ νερό του ἀκούγεται τὴ νύχτα σὰ νὰ φωιάζει μιὰ ψυχὴ πλανταγμένη, καὶ γιὰ τὰ πράσινα τὰ πεύκα σὰν ἐλπίδες καὶ τὰ μαύρα βαθιόλυπα ἐλάτια πού ἀνάμεσά τους νάργωστέκουν ἀρέσει τῶν συννέφων... καὶ νὰ ποξεχνιοῦνται. Κ' ἔπειτα εἶπαμε γιὰ τὸν Ὁμηρο καὶ γιὰ τὶς Σειρήνες καὶ γιὰ τὴ Βεατρίκη πού τὴ ζωγράφισε ὁ Ροσσέττης βλέποντάς τη στὸν καθρέπτη τῆς ψυχῆς του. Ἐπειτα μοῦδωσε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ χέρι της γιὰ τὸ χεροφίλημα καὶ εἶπε :

— Ἀπὸ αὔριο θὰ πηγαίνωμε κάθε μέρα περὶπατο στὸ Σενμπρόν. Ἄν δὲν ἐρχόσαστε κ' ἐσεῖς θὰ ἦμουν ἀναγκασμένη νὰ στερηθῶ αὐτὴν τὴν εὐχαρίστηση. Δὲ θέλω νὰ ἐπιβάλω μιὰν τέτοια ἀγγαρεία τώρα τὸ χειμῶνα στὶς Κυρίες τῆς Τιμῆς κι ὁ Αὐτοκράτωρ δυστυχῶς δὲν ἔχει καιρὸ νὰ μοῦ κρατῇ συντροφιά.

9 Δεκεμβρίου.

Σήμερα στὶς 8 τὸ πρωτὸ ἦρθ' ὁ λακὸς νὰ μοῦ πῇ ὅτι ἡ Μεγαλειότης της μεκαλοῦσε νὰ μείνω πλησίον τῆς ἐνόσω θὰ τὴν χτενίζουν. Ἦμουν ἔτοιμος καὶ περίμενα, ἐπειδὴ ἀποβραδὺς ἡ Αὐτοκράτειρα μ' εἶχε εἰδοποιήσει, ὅτι θ' ἄκανε τὸ ἑλληνικὸ τῆς μάθημα τὴν ἴδια ὥρα μὲ τὸ χτένισμα.

— Τὸ χτένισμα διαρκεῖ σχεδὸν πάντα δυὸ ὥρες, μοῦ εἶχε πῇ καὶ τὸν καιρὸ πού τὰ μαλλιά μου εἶναι τόσο πολὺ ἀπασχολημένα, τὸ μυαλό μου μένει ἄεργο. Φοβᾶμαι μήπως μοῦ φύγη ἀπ' τὶς τρίχες τῶν μαλλιῶν μου στὰ δάχτυλα τῆς χτενίστριας· γι' αὐτὸ φαίνεται κάθε φορὰ μοῦ πονεῖ τόσο τὸ κεφάλι. Θὰ χρησιμοποίησωμε αὐτὸν τὸν καιρὸ μεταφράζοντες ἀπ' τὸ Σαίξπηρ : "Ὡ τότε, θέλει καὶ δὲ θέλει τὸ μυαλό θὰ συμμαζευτῇ.

Μπήκα στὴ μεγάλη αἴθουσα μὲ τὴν ἴδια ἐθιμοταξία καθὼς καὶ χθές.

Ἡ Αὐτοκράτειρα ἦτον καθισμένη μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι, τραβηγμένο στὴ μέση τοῦ δωματίου καὶ σκεπασμένο μ' ἄσπρο τραπεζομάντηλο. Ἦτον σὰ συννεφιασμένη μέσα σ' ἕνα περιώμιο ἀπὸ ἄσπρες νταντέλλες. Τὰ μαλλιά

της, ξέπλεκα, ἔπεφταν ἴσα μὲ τὸ πάτωμα καὶ σκέπαζαν ὅλο της τὸ σῶμα· μόνο ἕνα λιγοστὸ μέρος τοῦ προσώπου της ἀνθοφέγγριζε μὲς ἀπ' τὴν ἠσκιερὴ κυματωσιά, ὅπως στὶς γλυκὲς ἐκείνες πεπλοτυλυμένες Φραγκοπαναγιές μὲ τὴν ὄψη σὰ μύγαλο φωτεινὸ. Αὐτὴ της ἡ θωριά ἦτον καινούργια γιὰ μένα· ἀλλὰ καὶ πιὸ μαγευτικὴ ἀπὸ καθεὶ πού ὡς τώρα εἶχ' ἀγναντέψει. Στὴν ὑπόκλισίν μου ἀποκρίθηκε, γέρνοντας ἀνάλαφρα τὸ κεφάλι :

— Πῶς κοιμηθήκατε σήμερα, τὴν πρώτη σας νύχτα στὴ Χόφμπουργ; ὄχι χειρότερα ἀπὸ ἄλλοτε ἐλπίζω. Δὲν εἶναι τόσο ὁμορφα ἐδῶ καθὼς στὸ Λάιντς, μὰ γιὰ τὴ νύχτα ὑποφέρεται.— Θὰ φύγωμε ἀπ' ἐδῶ στὶς ἕνδεκα, εἶπε ἀκόμη.

Ἐπειτ' ἄρχισε τὸ μάθημα. Ἡ Αὐτοκράτειρα γράφει πολὺ γρήγορα· μαζεύει τὰ δάχτυλά της ἐπάνω στὸν κουτυλοφόρο, χωρὶς ἄλλο ἀπὸ συνήθεια παιδικαῖσια, πού τῆς ἔμεινε ἴσως μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ οἱ δασκάλοι της θὰ τὴν ἐμαλῶνανε γι' αὐτὴν. Κι' ἀκόμα, ὅταν γράφῃ ὅλη της ἡ στάσις ἔχει μιὰ χάρη μαθητικὴν κι ἀγορίσια, μιὰ θελεκτικὴν ἀδεξιότην πού βρίσκεται σὲ παράδοξην ἀντίθεση μὲ τὸ συνειθισμένο της παράστημα, τὸ τόσο βασιλικὸ ἀνάμεσα στ' αἰνθὴ καὶ στὰ δέντρα. Κραταεῖ τὸ βλέμμα της καρφωμένο στὸ χαρτὶ καὶ στὴ μύτη τῆς πέννας της καὶ θαρρεῖ κανεὶς πῶς προσπαθεῖ νὰ ἀναγκάσῃ τὴν πέννα της νὰ γράφῃ λεπτὰ καὶ καθαρά· ἀλλὰ τοῦ κάκου, τὰ γράμματα ἀνυπόταχτα ξεπετιοῦνται μὲ ὀρμὴ καὶ σπρώχνονται καὶ γροθοκοποῦνται σὰν σχολαρόπουλα, χωρὶς κανένα σέβας πρὸς τὸν κανονισμό.

— Θαυμάζετε τὴν κακογραφία μου; εἶναι σὰν κ' ἐμένα, πού εἶπε, δὲν ἐννοεῖ παρὰ νὰ κἀνὴ τοῦ κεφαλιῦ της.

Ἐπειτα πεταεῖ ὀλοῦθε κάτι μεγάλες μελανιές ἀπὸ μελάνι μενεξελὺ—τὸ χρῶμα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ μενεξέ—τὸ μόνο πού μεταχειρίζεται, βουτώντας σ' ὀλόχρυσο καλαμάρι· ἕνα σωρὸ στουπόχαρτα εἶναι σπαρμένα ὀλόγυρά της στὸ τραπέζι καὶ μ' αὐτὰ στουπώνει κάθε σελίδα πού γράφει, καθὼς τὴν τελειώνει, χτυπώντας τὴν ἀπὸ πάνω μὲ τὴν κλειστὴ γροθιά.

Αὐτὸ τὸ πρῶτο μάθημα μὲ τοῦ χτενίσματος τῆ συντροφιά μ' ἀφήκεν ἐντυπώσεις ἐπικῆς ἀρμονίας.

Μαλλιά εἶδα, μαλλιά σὲ κύματα νὰ χύνωνται ὡς τὸ πάτωμα καὶ νὰ πλῶνιωνται περίγυρα καὶ νὰ ξετρέχουν πιὸ πέρα ἀκόμη : ἀπ' τὸ κεφάλι πού τοῦ φαίεροναν τὴ θελεκτικώτατη χάρη, τὴ γραμμὴ του τὴν ἀγνή καὶ τέλεια [ἔτσι καὶ τὰ πέπλα τῆς Κῶς ἀφῆναν πανῶρια νὰ

φεγγρίζουν τῶν θεϊσῶν τὰ γραμμένα κορμιά], κυλοῦσαν ἐπάνω στὸ λευκὸ περιώμιο τὸ ἀφροκέντιδο πού σκέπαζε τὸ πανκώρμι της, χωρὶς ποτὲ τὰ νερά τους νὰ στερέψουν. . .

Πίσω ἀπ' τὴν καρέκλα τῆς Αὐτοκράτειρας ὀλόρθη στεκόταν ἡ κτενίστρια, φορώντας μαύρα μεταξωτὰ μὲ μακρὰν οὐρά, μιὰν ἄσπρη ἀραχνόφανη ποδιά δετὴ μπροστὰ της; πολὺ μεγαλόπρεπη στὴν ὄψη γιὰ γυναικὰ τῆς ὑπηρεσίας καὶ μὲ σημάδια μιᾶς μαραμένης ἢ κάλλιο σωπασμένης ὁμορφιάς, καὶ τὰ μάτια της ὠ κάτι μάτια γεμάτα ἠσκίους καὶ δολερὰ τεχνιάσματα : μοῦ θύμιζε ζωρὰ μιὰν πολυξάκουστη βασιλίσσα δευτέρης ποιότητος τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης, πού σήμερα εἶν' ἐξόριστη. Μὲ τὰσπρα της τὰ χέρια ἀνάδευε τὰ κύματα τῶν μαλλιῶν, τὰ σήκωνε στὸν αέρα, τὰ φηλάφιζε σὰ βελούδα ἢ μεταξωτὰ μὲ χὰδι γητευτικὸ κι ὅλο τὰ στριφογύριζε στὰ μπράτσα της : ποταμάκια λὲς πὺ τὰ χεν αἰχμαλωτισμένα, γιὰτὶ δὲ θέλανε νὰ τρέξουν ἤσυχα τὸ δρόμο τους, παρὰ γυρεύανε νὰ κάμουνε φτερά νὰ πετάξουν, κι αὐτὴ τὰ γήτευε, μὰ δὲν τῆς ἔσωναν τὰ δάχτυλά της γιὰ νὰ τὰ συγκρατήσῃ. Ἐπειτα μ' ἕνα χτένι ἀπὸ μάλαμα καὶ κεχριμπάρι τὸ κάθε κύμα τὸ χωρῖσε σ' ἄλλα πολλὰ καὶ πάλι τὸ καθένα τους σὲ μύριες δέσμες νήματα, πού στὸ φῶς τῆς ἡμέρας γινῆκανε χρυσάφια νεραϊδόκλωστα, κ' ἔπειτα ἕνα ἕνα τὰ ξεδιάλυσε ἀπαλὰ καὶ στοὺς ὤμους ἐπάνω ἀνάλαφρα κλωστὴ κλωστὴ τὰπίθωσε, γιὰ νὰ πιάσῃ ἄλλο κουβάρι πάλιν ἀπὸ ζωντανὰ μετὰξ' αὐτὰ καὶ νὰ τὸ ξεφτίσῃ σ' ἀχτίδες φεγγερές. Ἐπειτα ὅλες αὐτὲς τὶς φωτοσυρμές πού ἀπὸ σβυστὰ ταλάματα ξανάβαν καὶ κορώνανε σὲ ρουμπινιῶν βαθύχρωμων ἀναλαμπές, σὰν κ' ἐκείνες πού ξαστράφτουν ἀπ' τὴν πινελιά τοῦ Ροῦμπενς, τὶς ἄφησε νὰ συντρέξουν τὴ μιὰ μέσα στὴν ἄλλη σὲ πλατιά κι ἀπαλοκύματα νερά· κι αὐτὰ πάλι τὰ νερά τὰπιασε στὴ χούφτα της καὶ μ' εὐκίνητα δάχτυλα σὰν τῆς νεραϊδας πού στὸν ἥλιο παίζει μὲ τὶς νεροσταγόνες τὰ ὕφανε σὲ περίτεχνες πλεξούδες πού ξάφνω μαγικὰ σὲ δυὸ ἔρπετὰ μεταμορφώθηκαν ἀσήκωτα, γυαλιστερά· καὶ τὰ φίδια αὐτὴ τὰ σήκωσε καὶ τὰ στριφογύρισε γύρω στὸ κεφάλι καὶ, πλεχτοδένοντας τα μὲ μεταξωτὴν κορδέλλα, ἔφτιασε ἕνα μεγαλόπρεπο διάδημα ἐξωτικὸ σὰν κορώνα βασιλικὰ παραμυθένια. Ἐπειτα πῆρε χτένι ἀπὸ ἀτίμητο καύκαλο χελώνας διάφανο, πού τελειωνε σὲ μύτη κ' ἦτονε στολισμένο μὲ πετράδια, καὶ τῶσπρ' ὄνειροχάδευτα στὰ πίσω τοῦ κεφαλιῦ κι' ἀπάνω στὸ μεταξοτριχο προσκεφαλάκι πού προορισμὸς του ἦτονε νάναβαστᾷ τὸ στέμμα καὶ ἔτσι χτενί

ζοντας τοῦβαλε κυματίσματα ὅπως τῆς θάλασσας, ὅταν γλυκανασαίνῃ τὴν αὐγὴ. Ἐπειτα γύρισε σ' ὅλα τὰ σγουρόμαλλα, πού σὰν ἄταχτα παιδάκια εἶχανε ξεφύγει καὶ τρελλόπαιζαν, καὶ τὰ περιμάζεψε στὸ μέτωπο, πάνω ἀπὸ τὰ φρύδια, καὶ τὰ χτένισε τῶνα πλάι στ' ἄλλο νὰ κρέμονται σὰν κρόσσια ἀπ' τὸ στεφάνι τῆς κορώνας καὶ σὰν πέπλο γλυκοφέγγιστο νὰ θαμποκρίβουν τὴν αἴγλη τοῦ μετώπου. Ἐπειτα μ' ἄργυρὴ λαβίδα παρεμέρισε ἀέρινα ὅσα χρυσαραχνένια νήματα τὴν ἀρμονία καὶ συμμετρία τάραζαν κόβοντας τὸ δρόμο τὸ γαλήνιο καὶ στρογγυλετὸ τῶν καμαρωτῶν φρυδιῶν. Μετὰ ἔπιασε κι ἄλλα τέτοια χρυσοκλώσματα πούμοιαζαν ἀφροὶ τοῦ γυαλιῦ σὰ βασιλεῦς ὁ ἥλιος καὶ τὰμασε μπρὸς τὸ κερκίλι τοῦ αὐτιοῦ, δίχτυ νὰ προστατεῦν τὴ θύρα τῆς Ψυχῆς τῆς ἀνήλιαγης καὶ καφασοφεγγρούσας. Ἐπειτα σ' ἄσημένιο δίσκον ἔφερε κ' ἔδειξε τῆς κυρᾶς της ὅλες τὶς πεθαμένες τρίχες σφιχταγκαλιασμένες κ' οἱ ματιές τῆς κυρᾶς κ' οἱ ματιές τῆς σκλάβας ἀνταμωθήκανε γιὰ λίγο, δείχνοντας στὴν κυρὰ πικρὴν ἐπίπληξι, στὴν ἄλλη φωνάζοντας συμπάθειο καὶ κάμνοντας μετάνοιες. Ἐπειτα τὸ ἄσπρ' ὠμοφόρι ἀπὸ νταντέλλες ξεγλίστρισε τὸν κατήφορο ἀπ' τοὺς χυτοὺς της ὤμους κ' ἡ μαύρη αὐτοκρατόρισα σὰν ἀγάλμα κάποιας σκοταδερῆς θεᾶς ἀπ' τὸ καλοῦπι πού τὴν ἔκρυβε ξεπρόβαλε. Τότε ἡ Κυρὰ καὶ Βασίλισσα ἀπὸ τὸ ὕψος της προστόγυρε ἀνάλαφρα τὸ κεφάλι, ἡ σκλάβα ἔσβυσε στὸ πάτωμα ψελλίζοντας μὲ κρυφόπινχητὴ σὰν τοῦ φιδιοῦ φωνή : «Στὰ πόδια τῆς Μεγαλειότητός Σας ρίχνω τὸ κορμί μου!»

Ἐτσι τελείωσεν ἡ λειτουργία κι' ὅλο τὸ θεῖο μυστήριον.

— Ἐγὼ αἰσθάνομαι τὰ μαλλιά μου, μοῦ εἶπεν Ἐκείνη, γλυστρώντας τὸ δάχτυλο κατω ἀπ' τὰ κύματα τῆς κόμης της, σὰ νάθελε νὰ ξαλαφρώσῃ τὸ κεφάλι της λιγάκι ἀπὸ τὸ βάρος : Εἶναι σὰν ξένο σῶμα ζωντανὸ ἐπάνω στὸ κεφάλι μου.

— Ἡ Μεγαλειότης Σας φορεῖ τὴν κόμη τῆς σὰ στέμμα κι ἀντὶς γιὰ στέμμα.

— Μόνο πού πολὺ εὐκολώτερα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ξεφορτωθῇ ἐκεῖνο τὸ ἄλλο, ἀποκρίθηκε μ' ἕνα χαμόγελο ἀπογοητευμένο.

Στὶς ἕνδεκα φύγαμε γιὰ τὸ Σενμπρόν. Μπροστὰ στὴν εἴσοδο τῆς σκάλας μου βρίσκειται πάντα κοσμᾶκης μαζωμένος πού μὲ προσοχὴ καὶ θαυμασιῶ παρατηρεῖ πῶς ἀνεβαίνω στὰμάξι καὶ ἡ φρουρὰ στὸ πλάι παρουσιάζει τὰ ὄπλα. ἀλλὰ μ' ὀφθαλμοφάνερο δισταγμὸ γιὰ τὰ δικαιώματά μου στὶς στρατιωτικὲς τιμές.

Τί μαγευτικὴ ἡμέρα σήμερα ! Ὁ οὐρανὸς

διάφανος και γαλανός όπως την άνοιξη. Πήρα μαζί μου ένα βιβλίο για να διαβάσω της Αυτοκρατείας μερικές σελίδες στον περίπατο : τις « Ιστορίες » του Δοστογιέβσκη.

Της διάβασα τις « Λευκές νύχτες » και την ηύρε μαγευτική και την ιστορίαν αυτήν.

— Αυτό που συνέβηκε της Ναστέγκας, είπε, είναι τυπικό για όλα τα κορίτσια. Η καθεμιά γελιέται τουλάχιστο μιὰ φορά στη ζωή της, χωρίς να καταλαβαίνει καλά καλά πότε την παθαίνει. Όσο για την ίδια την Ναστέγκα, δεν ξέρει κανείς αν γελάστηκε μ' αυτόν που πήρε ή μ' εκείνον που άφησε. Αυτό είναι δουλειά του πεπρωμένου : οι γυναίκες πάντα ζουν κάτω από ταστρο της Μοίρα τους.

Επειτα ήρθε όμιλία για τη χειραφέσια των γυναικών και την εκπαίδευσή τους. Είπε :

— Οι γυναίκες πρέπει να ήν' ελεύθερες πολλές φορές τάξιζον περισσότερο απ' τους άντρες. Η Ζωρζ Σάντ είναι το καλύτερο παράδειγμα. Μα όσο για τη λεγόμενη εκπαίδευση, είμαι της εναντίας γνώμης. Όσο λιγώτερο σπουδάζουν οι γυναίκες, τόσο μεγαλύτερη αξία έχουν, επειδή αντλούν απ' τον έαυτό τους κάθε γνώση και σοφία. Αυτά που μαθαίνουν δεν τις κάνουνε στάληθεια παρά να παίρνουν πλαυερό δρόμο και ναπομακρύνονται από το ενδόμυχο τους είναι : ξεμαθαίνουν έτσι ένα μέρος του έαυτού τους για ναποστηθίσουν κουτσα στραβά λίγη γραμματική και λογική. Σε χώρες όπου οι γυναίκες είναι λιγώτερο σπουδαγμένες, είναι πολύ βαθύτερα πλάσματα από τις δικές μας τις bas-bleus. Έχουν πολύ μεγάλο λάθος οι φίλοι της χειραφέσιας, όταν για να υποστηρίξουν το κίνημα αυτό λέν ότι μητέρες μορφωμένες θα δίνανε στην ανθρωπότητα παιδιά με δυνάτωτερο μυαλό.

— Άλλά οι σύγχρονοι άντρες, παρατήρησα εγώ, θέλουνε να βρίσκουνε στις σύγχρονες γυναίκες — στις γυναίκες τους — ένα στήριγμα πνευματικό.

— Απεναντίας ή επιρροή τους ως μητέρες θάπταν πολύ πιό ευεργετική, αν ήταν κι αυτές σαν τα δέντρα του δάσους, ελεύθερες από κάθε δεσμό κι από κάθε παραμόρφωσι κάτω από τον πλατύ ουρανό. Οι γυναίκες δεν είναι για να βοηθούν τους άντρες στις υποθέσεις τους υποβάλλοντάς τους σκέψεις και συμβουλές, αλλά με τη μονάχη τους συνάφεια πρέπει να κάνουν ώστε να ξυπνούν και να ώριμάζουνε στους άντρες οι ιδέες και οι αποφάσεις που αυτοί θα τις αντλήσουν έπειτα από μέσ' απ' τον έαυτό τους.

Από το βιβλίο της Αυτοκρατείας Έλισάβετ του Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

Είς την μεταμεσημβρινήν Συνεδρίαν πρώτη έχει τον λόγον ή Δίς Amalie Nacken (Μόνναχον). Ομιλεί περί των πρό δύο ήδη έτων διορισθέντων δικαστών γυναικών εις τα δικαστήρια, προκειμένου περι δίκης εφήβων και διά τα δύο φύλα. Προτείνει οργανισμόν και καθορισμόν του προγράμματος του ύπουργήματος τούτου. Έκθέτει την έργασίαν των γυναικών τούτων και την έγκρισιν και τον έπαινον των συναδέλφων των άνδρων διά την συμμετοχήν των αυτήν εις τας δίκας των εφήβων, διότι εσημείωσαν, ότι το μέτρον τούτο έφερεν άριστα αποτελέσματα. Και προσθέτει ή ρήτωρ, αφού ή έργασία των δικαστών γυναικών απέδειχθη τόσον χρήσιμος και ωφέλιμος καλόν ήθελεν εισθαι εις το μέλλον, να ορισθώσιν επί άμοιβή τοιούται. Να λαμβάνουν όμως πάλιν μέρος ως αϊρετοκριταί, αϊ άνευ άμοιβής ένεκα της αξίας των διά το έργον τούτο έγκρινόμεναι τοιούται. Και εισέρχεται εις τους διαφόρους κλάδους, τους οποίους παρουσιάζει το ύπουργήμα τούτο και αποδεικνύει ψυχολογικώς την παρουσίαν της γυναικός ως άπαραίτητον εις το δικαστήριον των εφήβων : α' προς βολιδοσκύπησιν των νεαρών ψυχών· ουδεις καταλληλότερος της γυναικός λέγει. Η γυνή εκ φύσεως, έμβρύνει εις την ψυχήν του παιδιού και εξουρίσκη σόν τρόπον, όπως πείση αυτό προς όμολογίαν ήθελουσίως, άνευ βίας· β' περι έκλογής άναλόγων μέτρων προς πρόληψιν παντός κακού και μόρφωσιν, των εκ της εθνεϊκής παρεκκλιόντων τούτων εφήβων· γ' περι ψυχικής ύποστηρίξεως εν περιπτώσει καταδίκης. Και διά τας τρεις περιπτώσεις ή ρήτωρ όμιλεί διεξοδικώς και εξάγει την δεξιότητα και δύναμιν της γυναικός διά το έργον, φέρουσα και πάλιν ως άπτόν έχέγγυον των λόγων της την από δύο ήδη έτων συμμετοχήν της εν αυτό και την όμολογίαν των δικαστών άνδρων, πόσον την επιρροήν της δραστηκήν και τελεσφόρον εύρισκουν.

Ο δικαστής και σύμβουλος κ. Schafsteck, ως ειδικός δικαστής εφήβων εις Würzburg άμέσως μετά την δε Νacken λαμβάνει τον λόγον και έγκρινει όσα ειπε, τονίζει δε έτι μάλλον την β' περίστασιν των προτάσεών της, ήτοι άνάλογα μέτρα προς πρόληψιν παντός κακού, μόρφωσιν των παρεκκλιόντων εφήβων, και κατά συνέπειαν αποσόδησιν της κατ' ανάγκη

κην έπερχομένης καταδίκης τούτων. Η κ. Kiessellach παρατηρεί, ότι προς έπιτυχίαν χρειάζεται αι αυξησεις σωφρονιστηρίων, ήτοι οικων μορφωτικων, και μάλιστα οι οικoi αυτοι να έχουν χαρακτηρα οικογενειακόν επιπροσθετει ή Δίς Buchner. Έκ τούτου λαμβάνουσα άφορμήν ή κ. K. Haymann επανέρχεται εις το επί του τάπητος ήδη περι διορισμού γυναικών δημαρχων ζήτημα και λέγει ότι το τοιοϋτον ήθελεν εισθαι εύχης έργον, προς εξομάλυνσιν των δυσκολιών και άνωμαλιών τούτων, και προτείνει ή ίδια ως συμπέρασμα της συζητήσεως την ακόλουθον γνώμην εις την οποίαν ουδεις επέφερον αντιρρήσεις :

Το έβδομον Συνέδριον των γυναικών της Βυαρίας, λυπομενον διά την μη όριστικήν εισέτι άπόφασιν του εκκρεμοϋς ζητήματος περι διορισμού Δημαρχων γυναικών, εκφράζει την έλπίδα, ότι εις τας προσεχεις Συνεδρίας της Βουλής θέλει δοθη πέρας αποκλειστικώς εις αυτό, προς δε και το περι οργανισμού των δικαστών γυναικών εις τα δικαστήρια των εφήβων.

Η εκ Μονάχου Δίς Felicitas Buchner σκιαγραφεί εις τον λόγον της διά πολυ ζωντων εικόνων το περι δημοσίας ήθικης και παρουσιάζει τους επικειμένους κινδύνους φοβερούς φέρει ως παράδειγμα άλλα πλησιόχωρα κράτη, τα όποια διά την παράλειψιν συντόνων μέτρων εν κειρω εύρίσκονται τώρα εις αποσύνθεσιν, ότι ο πληθυσμός των όλιγοστεύει φρικωδώς και ότι τώρα αυτά τα ίδια μετά φρίκης παρατηροϋν τούτο. Έάν θέλωμεν το αυτό και διά την φυλήν μας, εάν επιθυμοϋμεν το αυτό και διά το έθνος μας, δε μη λησθοϋν μέτρα προς καταπολέμησιν της συμφορας, και ως μέσα υποδεικνύει τον φόβον του Θεου, την εξύψωσιν του ήθικου. Και προς επίτευξιν των μέτρων τούτων θεωρεί την γυναικα κατάλληλον, ως και διά τα δημοσία ύπουργήματα γυναικών δι' έποπτεϊαν οικημάτων, ασθενών, κηδεμόνων κτλ. Ο Νομικός κ. Rudolph λέγει, ότι και αι κρίσεις και τα υποδειχθέντα μέτρα καλά, πρέπει όμως να μη παραμεληθη και ή άρις και εξαφάνισις των ανήθικων και ψυχοφθόρων βιβλίων. Είς το ζήτημα τούτο λαμβάνουν μέρος και ή κ. Professor Wegel Gertrud Eäumer προς δε και άλλοι άνδρες και γυναίκες υποδεικνύοντες εν ταυτώ και τον κινήματογράφον ως καταστροφικά, της χωρίς κρίσιν και πείραν ήλικίας και ότι τα προγράμματα των παραστάσεών του πρέπει να εξετάζονται επισταμένως υπό της κυβερνήσεως, πριν ή τα παρουσιάση οϋτος εις το δημοσίον.

Η κ. Δόκτωρ Altman Gottheiner ανακεφαλιούσα, και αναφερομένη εις όσα ελέχθησαν, λέγει εις περιεκτικας φράσεις, ότι όλα τα συζητηθέντα καλά και αξια λόγου, και δίδει ως παράδειγμα την πόλιν Baden, όπου όχι μόνον δημοσία ύπουργήματα περι έποπτεϊας και επιβλέψεως εδόθησαν εις τας γυναίκας, αλλά και ή εις τας σχολικας επιτροπας συμμετοχή της γυναικός εινε τώρα ύποχρεωτική, και καταλήγει εις την περι κοινοτικών προγγάτων έπίμονον αίτησιν παραχωρήσεως ψήφου εις τας γυναίκας.

Είς την έσπερινήν Συνεδρίαν ώμίλησεν ή εκ Βερολίνου Δίς Lange· θέμα της : Τί έννοοϋμεν ισότητα των δύο φύλων. Όχι βέβχια την ισότητα εκείνην, την οποίαν ήνωει ή πωλήτρια της αγοράς, όταν πρό χρόνων ήκουσε τούτο, και λαβούσα άφορμήν έλεγεν εις μιαν Κυρίαν ύψηλης περιωπης, «τώρα πλέον, Κυρία, όλοι θα είμαστε το ίδιο· ήμεις θα φορέσωμε τα μεταξωτά σας κ' εσεις της παληομπροστέλες μας· όλοι θα είμαστε το ίδιο.» Ημεις λέγουσαι ισότητα δεν εφαντάσθημεν ποτέ την τοιοϋτου είδους ισότητα. Άλλως τε και τα πράγματα αυτά απέδειξαν τί ήνωει ή γυναικεία δρασις ισότητα των δύο φύλων : δικαιοσύνην, αλληλοβοήθειαν, αλληλοσεβασμόν, αλληλεγγύην, την από κοινοϋ συνεργασίαν εν ενί λόγω προς πάντα κοινωφελή σκοπόν, προς ύποστήριξιν, προς ανάπτυξιν, προς εξέλιξιν παντός άγαθού έργου. Και όπως γείνη καταληπτή ή ρήτωρ διά το ασφαλές των λόγων της, ότι ή γυνή απέβη παράγων χρησιμώτατος εις την ανθρωπότητα, εις πασαν εποχήν, και ότι ακόμη έφερον αλύσεις εις τον τράχηλον, έφερε πλείστα παραδείγματα έπιφανών γυναικών, αίτινες παρά τον άδικον νόμον και τας σκληράς του βίου συνθήκας άνεδείχθησαν και διεκρίθησαν επί πνεύματι, επί κρίσει, επί μαθήσει και άλλαι επί αυτοθυσίαν, ήρωίδες, σώτειραι, αυτόχρημα της οικογενείας, της πατρίδος, της φυλής, των ιερών και όσιών έθνικων παραδόσεων.

Και διεπραγματεύθη το ζήτημα επιστημονικώς, αποδεικνύουσα πόσον απέδειχθη ή πρώτη γνώμη σφαλικά : ότι ή γυνή δεν ήτο επιδεικτική άνωτέρας μορφώσεως, και κατήλθεν εις τας βιομηχανικας και χειρωνακτικας τάξεις, αποδεικνύουσα πόσον και ή περι των τάξεων τούτων γνώμη ύπήρξε σφαλικά : ότι ή έργασία της γυναικός ήθελε βλάψει τον οικον και την μητρότητα.

Αυτό έννοει ισότητα φύλων ή σύγχρονος γυναικεία δρασις : αλληλοσεβασμόν και όμόνοιαν,

ὄχι ἐπανάστασιν καὶ χωρισμόν. Ἄλλ' ἂν ὑπάρχωσιν εἰσέτι καὶ ἀντίπαλοι, ζητοῦντες ἐπιμόνως νὰ ἀποδείξωσιν ἐναντία τῶν ὄσων φρονοῦμεν, τὸ τοιοῦτον δὲν πρέπει οὔτε νὰ μᾶς φαίνεται παράδοξον· κατὰ φυσικὸν λόγον εἰς πᾶσαν περίστασιν διαπάλης ὁ ἀντιφρονῶν καὶ μαχόμενος ζητεῖ παντοιοτρόπως νὰ ὑποβιάσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ πολεμουμένου. Πᾶσα μεγάλη ἐπιχείρισις, ἐκάστη κίνησις εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς ἀντιδόσεις καὶ πολέμους. Οὐδὲν, ἀπολύτως οὐδὲν θέλει βλάψῃ, ἢ ζημιώσῃ ἡμᾶς ἐὰν μείνωμεν πισταὶ εἰς τὸν σκοπὸν μας, ἐὰν ἐξακολουθῶμεν βραδίζουσαι μὲ βῆμα σταθερὸν τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ἐχαράξαμεν, ἐὰν ἐννοήσωμεν καλῶς, ὅτι ἡ νίκη δὲν συνίσταται εἰς λόγους πομπῶδεις καὶ κινήσεις θορυβῶδεις, ἀλλ' εἰς τὴν πεποίθησιν τῶν ἰδίων μας δυνάμεων. Πρὸ παντὸς ἄλλου τὸ ἰσχυρότερον ὄπλον εἶνε ἡ σοβαρότης τὴν ὁποίαν ἐκάστη γυνὴ πρέπει νὰ ἀρύεται ἐκ τῆς προσωπικῆς αὐτῆς ἀξίας.

Τὸν λόγον τῆς Δος H. Lange ἐκάλυψαν παταγῶδη παρκατεταμένα χειροκροτήματα.

Εἰς τὴν π. μ. συνεδρίαν τῆς δευτέρας τοῦ Συνεδρίου ἡμέρας ὁμιλεῖ πρώτη ἡ ἐκ Μονάχου Κυρία Elise Hopf, θέμα της: Ἐπιθεώρησις τῶν γυναικείων ἐπαγγελμάτων. Καὶ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν εἰς τὰς χειρωνακτικὰς τάξεις ἀναγομένων βιοποριστικῶν ἐπαγγελμάτων. Τὸ ἐν τρίτον, λέγει, τοῦ ἐργαζομένου εἰς αὐτὰ πληθυσμοῦ εἶνε γυναικες, καὶ τὸ ἥμισυ σχεδὸν τῆς νεωτέρας γενεᾶς τοῦ γυναικείου πληθυσμοῦ προορίζεται ἐπίσης διὰ τοὺς αὐτοὺς κλάδους. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ γυνὴ εἰς τὴν βιομηχανίαν εἰσεχώρησε καὶ προώδευσε πολὺ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸν ἀγροτικὸν βίον, ἡ μᾶλλον ἐργαζομένη καὶ συντελοῦσα εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἐργασίας εἶνε ἡ γυνὴ. Κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν ἐν συνόλῳ ἠυξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν κατὰ 350,490, καὶ ὁ τῶν ἐργαζομένων ἀνδρῶν ἠλαττώθη κατὰ 9,000. Καὶ πάλιν κατὰ τὴν αὐτὴν στατιστικὴν κύριοι ὑποστατικῶν ἀνδρες ἔγειναν 540, περισσότεροι τῶν ἄλλοτε καὶ γυναῖκες ἔγειναν 1399.

Εὐχῆς ἔργον ὅμως θέλει εἶσθαι ἡ μόρφωσις τῆς ἀγρότιδος. Ἡ μόρφωσις τὴν ὁποίαν λαμβάνει εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου της, ἢ τοὶ ἀνάγνωσιν, γραφὴν καὶ τὰ λοιπὰ στοιχειώδη δὲν ἀρκεῖ πλέον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων ἀγροτῶν αὐξάνει τεραστίως· πρέπει ὅθεν νὰ φωτισθῇ αὐτὴ δι' ὅ,τι ἀνάγεται εἰς τοὺς κλάδους τοῦ ἔργου της καὶ δι' ὅτι συντελεῖ εἰς προαγωγὴν αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τε-

λεσφόρον καὶ προσοδοφόρον ὑπ' ἑλκας τὰς ἐπιψεις. Ὅταν ληφθῇ ἰδιαιτέρως πρόνοια περὶ συστηματικῆς μορφώσεως διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἀγρότιδος, αὐτὴ θέλει δώσει μεγαλητέραν ὠθησιν εἰς αὐτήν, θέλει συντελέσει περισσώτερον ἀφ' ὅ,τι ἤδη συντελεῖ εἰς προαγωγὴν αὐτῆς, πρὸς δὲ θὰ ἔχη καὶ μεγάλην ἰσχύον κατὰ τῆς ἐκπατρίσεως. Νὰ μὴ φεύγουν οὔτε οἱ νέοι πρὸς εὐρεσιν ἐπικερδεστέρας ἐργασίας, οὔτε αἱ κόραι ὑπὸς τοποθετηθῶσιν ὑπηρέτρικαι. Καὶ τοῦτο εἶνε ἡ εὐτυχία, ἡ εὐμερία, ὁ πλουτισμὸς καὶ ἡ ἰσχύς τῆς πατρίδος.

Ὡς πρὸς τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα ἡ γυνὴ κατεπολεμήθη ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τοῦ ἀνδρός, καὶ ἐζητοῦντο διάφοροι προφάσεις, ἀνεπαρκείας δὴθεν πνευματικῆς· ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ ἀνὴρ τῶν ἐλευθερίων ἐπαγγελμάτων ἐθεώρησε τὴν γυναῖκα κατ' ἀρχὰς ὡς ἀνταγωνιστὴν ἐπικίνδυνον καὶ μὲ ἐπιθετικούς κατακτήσεως σκοποὺς· ἀργότερα ἠνοήθη δι' ἀποδείξεων ὅτι δὲν εἶχεν οὕτως. Καὶ ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν, ὅτι εἰς ἑλκας τὰς φυλάς τῆς γῆς, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἡ γυνὴ ὑπῆρξε πάντοτε ἡ πρώτη φυσικὴ παιδαγωγὸς ἡ μορφώσασα καὶ ἀναπτύξασα πρώτη τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ.

Ὅταν ἀνεγνωρίσθη ὁμολογουμένως τὸ ἐσφαλμένον, ἠνοήθησαν καὶ τινὰ στάδια εἰς αὐτήν: προσελήθη ὡς συνεργάτις εἰς διάφορα ἐργαστήρια χημείας Ἰνστιτούτων, ὡς καὶ δι' ἄλλας φυσιολογικὰς ἐπιστήμας, παρεχώρηθη εἰς αὐτήν τὸ δικαίωμα τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος· τὸ δικηγορικὸν ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι μένει εἰσέτι κλειστὸν παρκατεταται ὅμως ὡς ἀντιπρόσωπος εἰς τὰ δικαστήρια, προκειμένου περὶ τοῦ φύλου της, ἢ περὶ σωματείων, ζητεῖται ἡ γνώμη της, καὶ δυνάμεθα πάλιν νὰ εἴπωμεν, ὅτι φαίνεται ὅτι εἰς τὸ μέλλον θέλει εἶσθαι προνομιοῦχος ὑπερασπιστὴς τοῦ φύλου της. Ἄλλ' ἀδιάφορον διὰ ποῖον κλάδον ἐμορφώθη καὶ εἰς τί ἀσχολεῖται ἡ γυνὴ, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει καλῶς νὰ ἐννοήσῃ εἶνε, ὅτι αὐτὴ εἶνε σκαπανεὺς στρατοῦ (Pionierin) τοῦ φύλου της, ὅτι εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς μίαν πολὺ αὐστηρὰν κριτικὴν καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπεύθυνος διὰ πᾶν βῆμα διὰ πᾶσαν ἐκβασίν, νὰ λαμβάνῃ ὅ,τι ἀναλαμβάνει ὑπὸ πολὺ σπουδαίαν ἔποψιν μέχρις ὅτου ἐννοηθῇ καλῶς τὸ ἀνθρώπινον δίκαιον καὶ ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ὁ ἀνὴρ ἀπὸ πολλοῦ μακροτάτου χρόνου κατέχει.

Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τοῦ λόγου της ἡ ρήτωρ ἐχειροκροτήθη καὶ ὑπὸ τῶν δύο φύλων μὲ πολλὴν ἐνθουσιασμόν. Εἰς τὴν

Ἡ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑ ΝΕΑ ΓΑΛΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΣ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΣΩΜΟΝ

Θριαμβεύουσα τώρα εἰς τὴν Γαλλικὴν κωμῳδίαν.

συζήτησιν ἡ Κυρία Erdmam ἀνέμιξε καὶ τὸ ζήτημα τῶν μακίων, θεωροῦσα καὶ αὐτὰς πολ-
λάκις ἠδικημέναις διὰ τὰς ἀμοιβὰς, ἀναλόγως
τῆς πελατείας τῶν. Ἡ δεσποινὴς Ichmid
ὁμιλεῖ περὶ διδασκαλισσῶν ἰδιωτικῶν παρ-
δύσεων, ὅτι πρέπει νὰ καταρτισθῶσι νόμοι
καὶ δι' αὐτὰς παρὰ τοῦ κράτους, ἂν ὅχι βέ-
βαια μὲ τὰ προνόμια καὶ τὰς συντάξεις τῶν
δημοδιδασκαλισσῶν, ἀλλὰ νὰ μὴν ἀδικῶνται
καὶ αὐταί. Ἡ πρότασις τῆς γίνεται δεκτὴ
παρ' ὄλων, μὲ προεξάρχοντα τὸν Ἐπιθεωρη-
τὴν τῶν σχολῶν τῆς πόλεως Würzburg
δόκτορα Griedl καὶ ἐγκρίνεται πολὺ τὸ μέτρον
τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὀρίζον τὸν ἀριθμὸν τῶν
κατ' ἔτος εἰσχωμένων εἰς τὰ Διδασκαλεῖα,
τῶν προοριζομένων διὰ τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγ-
γελμα ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κα-
ταρτισθέντα προγράμματα τῶν γυμνασίων
τῶν θηλέων, τὰ ὅποια διὰ τῶν ἐξ γυμνασια-
κῶν αὐτῶν τάξεων προπαρσκευάζουν τὴν κό-
ρην τελείως δι' ἄμεσον κατὰ τὰς εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον.

Καὶ ἐγράφησαν οἱ ἐγκρίσεις, τὰ εὐχαριστή-
ρια καὶ αἱ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων ἀπο-
φάσεις τοῦ «ἐκδόμου Συνεδρίου τῶν γυναικῶν
τῆς Βαυαρίας» καὶ ἔληξεν ἡ π. μ. Συνεδρία-
σις τῆς δευτέρας ἡμέρας.

Εἰς τὴν μ. μ. Συνεδρίσιν τῆς δευτέρας
ἡμέρας λέγει ἡ Dr. Gerhud Bäumer ὀλίγα
περὶ τῶν διδασκαλισσῶν τῆς Πρωσίας, ὅτι
σχετικῶς πρὸς ἄλλα μέρη χαιρούσιν αὐταὶ
περισσότερα προνόμια καὶ ὅτι οἱ συναδέλφοί
τῶν ἦτοι διδάσκαλοι ἄνδρες, φέρονται μὲ
πολλὴν συναδελφικὴν γενναϊότητα πρὸς αὐ-
τάς. Εἰς οὐδεμίαν περίστασιν φαινόμενοι ἐγω-
ίσται ἢ ἀδικοὶ ἢ ἀγενεῖς.

Αἱ Δες R. Böhm ἐκ Μονάχου καὶ Kes-
sler ἐκ Würzburg, ὁμιλοῦν, ἐν συντόμῳ
ἐπίσης, περὶ χειρωνεκτικῆς ἐργασίας τῶν
κατ' οἶκον ἐργαζομένων γυναικῶν καὶ ἡ
μὲν καὶ ἡ δὲ ἐκθέτουν τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐργα-
σίαν τῶν ὀρισμένων διὰ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῆν
σωματείων τῆς πόλεως τῶν, ἧτοι διὰ τελειο-
τέραν μάρφωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν
γυναικῶν τούτων, καὶ προσθέτει ἡ Δὶς Kes-
sler, ὅτι κλόν ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν τὰ πρὸς
τὸν σκοπὸν τούτον σωματεῖα τῶν δύο πόλεων
εἰργάζοντο ἀπὸ κοινοῦ ὡς ἐὰν ἦσαν εἰς μίαν
καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν. Καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐν-
κρίνεται.

Μονάχον

ΜΑΡΙΑ ΠΙΝΕΛΛΗ

ΩΡΑΙΟΝ ΘΕΑΜΑ

ΨΗΦΙΖΟΥΣΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Λέγεται ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν ἀνάγ-
κην τῆς ψήφου. Ὅτι δὲν θέλουν νὰ ψηφίζου-
ν, καὶ ὅτι ἐὰν ἐδίδετο εἰς αὐτάς ἡ ψήφος δὲν θὰ
ἐκαμναν χρῆσιν αὐτῆς.

Ὅτι ἐὰν προσήρχοντο εἰς τὰς κάλπας, θὰ
προουσίαζαν θέματα ἀνήθικον καὶ ἐκφυλιστικώ-
τατον. Ὅτι αἱ πολιτικαὶ συζητήσεις θὰ ἐπέ-
φεραν τὴν διχόνοιαν μεταξὺ τῶν ἀνδρογύνων.

Ὅτι αἱ γυναῖκες θὰ ἐδίδαν τὴν ψήφον τῶν
στὰ χαμένα.

Ὅτι μία καλὴ καὶ φρόνιμη νοικοκυρὰ πρέ-
πει νὰ κἀθῆται σπῆτι τῆς τὴν ἡμέραν τῶν
ἐκλογῶν καὶ ὅτι μόνον ἡ συρλουλοῦδες θὰ
ἐπήγαιναν εἰς τὰ τμήματα νὰ ψηφίζου.

Ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν δύνανται νὰ ἀντιλη-
φθοῦν τὴν σημασίαν τῆς ψήφου καὶ θὰ τὴν ἐδι-
δαν εἰς τὸν ὀρειότερον τῶν ὑποψηφίων.

Καὶ ὅτι αἱ γυναῖκες δὲν πρέπει νὰ ἔχουν
τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου, ἀφοῦ δὲν ἔχουν στρα-
τιωτικὴν ὑποχρέωσιν, οὔτε εἰμποροῦν νὰ ὑπά-
γουν εἰς τὸν πόλεμον.

Καὶ ὅμως ἀπεδείχθη ὅτι παντοῦ ἔπου ἐδόθη
τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας, ὅχι
μόνον ἐψηφισαν μὲ μεγάλην ἀντίληψιν, ἀλλὰ
καὶ ἔπραξαν ὀλιγώτερα σφάλματα ἀπὸ τοὺς
ἄνδρας. Καὶ ὅτι ἀντὶ νὰ διαφθαροῦν πολιτι-
κῶς, τοῦναντίον ἀνεμος ἐξυγιάνσεως καὶ ἀγνό-
τητος ἐνέπνευσε παντοῦ ἔπου ἐψηφισαν αἱ γυ-
ναῖκες.

Τὸ πρῶτον ἐπιχείρημα ὅτι δὲν θέλουν αἱ
γυναῖκες νὰ ψηφίσουν καὶ ὅτι ἐὰν δοθῆ εἰς αὐ-
τάς ἡ ψήφος ὀλίγισται θὰ προσέλθουν εἰς τὰς
κάλπας, ἀπεδείχθη ψευδὲς ἀπὸ τὴν Καλλιφορ-
νίαν ἕως τὴν Φιλανδίαν καὶ παντοῦ ἔπου ἐδόθη
εἰς αὐτάς τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου.

Τὸ τελευταῖον κτύπημα, τὸ ὅποσον κατέ-
ριψεν ἐντελῶς τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο κατηνέχθη
ἐσχάτως εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς τοῦ Λὸς
Ἄντζελο, ἔπου αἱ γυναῖκες ἐξήσκησαν πρῶ-
την φορὰν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου.

Ἐπελογίσθη ὅτι 75 τοῖς ἑκατὸν αἱ γυναῖ-
κες ἐψηφισαν τὸν Ἀλεξάνδερ, τὸν ὑποψήφιον
τῶν συντηρητικῶν, καὶ ἐμαύρισαν τὸν Χάρι-
μυ, τὸν ὑποψήφιον τῶν σοσιαλιστῶν.

Ἀπεδείχθη εἰς τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν ὅτι αἱ
γυναῖκες εἶναι συντηρητικῶν φρονημάτων. Ἀ-
πεδείχθη πρὸς τούτους ὅτι μὲ μεγάλην ἐπιτη-
δειότητα καὶ χωρὶς καμμίαν ταραχὴν, συγκί-
νησιν ἢ δυσκολίαν προσέβησαν εἰς τὸ ἔργον τῶν.

Αἱ γυναῖκες ἀπέδειξαν μεγίστην ἀντίληψιν

ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῆς ἐκλογῆς, εἶπεν ὁ
γραμμικτεὺς τοῦ κομιτάτου τοῦ Ἀλεξάνδερ.
Πλείστα εἰς αὐτῶν εἶναι σύζυγοι καὶ ἀδελφαὶ
ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐργατι-
κοὺς συνδέσμοις, οἱ ὅποιοι βεβαίως εἶχαν τὴν
ἀπείτησιν νὰ ψηφίσουν τὸν σοσιαλιστὴν ὑπο-
ψήφιον. Καὶ ὅμως ἐψηφισαν τὸν Ἀλεξάνδερ.

Ἡ ἐκλογὴ αὐτὴ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν
κυρίαν Τζότζ, πρόεδρον τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέ-
σμου κατὰ τῆς γυναικείας ψήφου, νὰ προβῆ
εἰς τὰς ἐξῆς δηλώσεις.

Αἱ γυναῖκες τοῦ Λὸς Ἄντζελο εἰς τὴν πε-
ρίστασιν αὐτὴν ἔδειξαν ἑκτακτον ἀντίληψιν
καὶ ἐκτύπησαν τὸν φανατισμὸν καὶ τὰ ριζο-
σπαστικὰ κινήματα. Ἠννόησαν ὅτι μία ἐδραία
Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ στηριχθῆ ἐπὶ θεω-
ριῶν, ὅσον κακὰ καὶ ρόδινοι καὶ ἂν φαίνωνται
αἱ θεωρίαι αὐταί.

Ποῦ ψηφίζουν αἱ γυναῖκες.

Εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας αἱ γυναῖκες
ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὰ Κράτη
Κολοράδο, Οὐτάχ, Βιόμιν, Ἰδάχο καὶ Καλι-
φορνια.

Εἰς τὸ Κανσὸς ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ψή-
φου διὰ τὰ σχολεῖα καὶ εἰς τὰς δημοτικὰς ἐ-
κλογὰς. Τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου διὰ τὰ σχο-
λεῖα ἐδόθη εἰς εἴκοσι ἐννέα Κράτη.

Εἰς τὴν Μοντάνα αἱ γυναῖκες ψηφίζουν εἰς
τὰ φορολογικὰ ζητήματα. Ἐπίσης εἰς τὴν
Ἰόβην καὶ τὴν Λουϊζιάναν. Εἰς τὸ Μίχιγκαν
ὅλα αἱ γυναῖκες αἱ ὅποια πληρώνουν φόρους
ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὰ φορολο-
γικὰ ζητήματα.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν αἱ γυναῖκες ἔχουν εἰς ὅλα
ψήφον, ἐκτὸς τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Εἰς
τὴν Αὐστραλίαν, Νέκν Ζηλανδίαν, τὴν νῆσον
Μάν, τὴν Ἰσλανδίαν, Φιλανδίαν καὶ Νορβη-
γίαν αἱ γυναῖκες ἔχουν πλῆρες τὸ δικαίωμα
τῆς ψήφου τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Τοῦ
ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι.

Εἰς τὸ ὌντARIO, Νόβαν Σκωττίαν, Μαν-
τόμπαν, Κερπέκ, Ἀγγλικὴν Κολομβίαν καὶ
Νορθέστ Τερίτορι αἱ γυναῖκες ψηφίζουν εἰς τὰς
δημοτικὰς ἐκλογὰς.

Εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν, τὸ πρῶτον ἔτος,
κατὰ τὸ ὅποσον ἐδόθη τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου
εἰς τὰς γυναῖκας, εἰς τοὺς καταλόγους ἦσαν
190 χιλ. ἄνδρες καὶ 109 χιλ. γυναῖκες. Ἐκ
τῶν ἀνδρῶν ἐψηφισαν αἱ 130 χιλιάδες. Ἐκ
τῶν γυναικῶν αἱ 90 χιλιάδες. Δηλαδὴ 67
τοῖς ἑκατὸν οἱ ἄνδρες καὶ 80 τοῖς ἑκατὸν αἱ
γυναῖκες.

Εἰς τὰς ἐπομένους ἐκλογὰς ὁ ἀριθμὸς τῶν

ἀνδρῶν ἐκλογέων ἀνῆλθεν ἀπὸ 190 χιλ. εἰς
295 χιλιάδας. Τῶν γυναικῶν ἀπὸ 109 χιλ.
εἰς 240 χιλ. Ἐξ αὐτῶν ἐψηφισαν 240 χιλ.
ἄνδρες καὶ 190 χιλ. γυναῖκες. Δηλαδὴ ἐκ τῶν
ἀνδρῶν 80 τοῖς ἑκατὸν καὶ ἐκ τῶν γυναικῶν
79 τοῖς ἑκατὸν.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι αἱ γυναῖκες ἐξα-
σκοῦν τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου πληρέστερον ἢ
οἱ ἄνδρες καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἐπιρροῆς, τὴν ὅποιαν
ἐξήσκησαν αἱ γυναῖκες διὰ τοῦ δικαίωματος
τῆς ψήφου τῶν, οἱ ἄνδρες ἐγίναν τακτικώτεροι
καὶ συνεπέστεροι εἰς τὰς πολιτικὰς τῶν ὑπο-
χρεώσεις.

Εἰς τὰ τμήματα.

Ἐχάλασαν τὸν κόσμον οἱ ἀντισουφραζίσται
καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπιχειρημάτων τῶν
εἶπον ὅτι θὰ εἶναι μία ἀηδία νὰ βλέπη κανεὶς
τὰ γυναῖκας εἰς τὰ τμήματα νὰ ψηφίζου,
ὅτι θὰ γίνωνται ὄργια, καὶ ὅτι ἐκφυλιστικώτε-
ρον θέαμα δὲν μπορεῖ νὰ γίνη.

Αἱ γυναῖκες, ὅπως εἶδομεν ἀνωτέρω, ψηφί-
ζουν εἰς πλείστα Κράτη καὶ εἰς οὐδὲν ἐξ αὐ-
τῶν παρουσιάσθη ἐκφυλιστικὸν θέαμα καὶ ὄρ-
για. Καὶ τὸ ἐπιχείρημα αὐτό, κατέπεσεν εἰς
τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν τοῦ Λὸς Ἄντζελο.
Κατὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτὴν τὰ πάθη εἶχον φθά-
σει εἰς λίαν ἐπικίνδυνον σημεῖον. Δύο ἀντι-
πρόσωποι τῶν ἐργατικῶν συνδικάτων κατηγο-
ροῦντο ἐπὶ φόνῳ καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν
ὑπῆρχε φόβος νὰ ἐκτραγοῦν ταραχαί. Καὶ ὅμως
αἱ ἐκλογαὶ ἐγίναν μὲ πληρεστάτην τάξιν.

Νεοκρὶ γυναῖκες, λέγει ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπι-
τροπῆς, εἰς τὸν βραχίονα τοῦ συζύγου τῶν στη-
ριζόμεναι ἔφθαναν μὲ χαρὰν καὶ εὐθυμίαν εἰς
τὰ τμήματα νὰ ψηφίσουν. Ἄλλαι ἤρχοντο
πεζῆ, ἄλλαι μὲ αὐτοκίνητα. Ὁ ἐνθουσιασμὸς
ἦτο γενικὸς καὶ μακρὰν σειρὰν ἐσχηματίσθη-
σαν ἔμπροσθεν τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων. Καὶ
ἐνῶ ἐπερίμεναν τὴν σειράν τῶν αἱ γυναῖκες,
συνεζήτουν καὶ ἐξέφραζον τὰς πολιτικὰς τῶν
ιδέας.

Ἐπῆρχον μεταξὺ αὐτῶν καὶ γυναῖκες φέ-
ρουσαι τὰ βρέφη τῶν. Μετὰ μεγίστης φιλοφρο-
σύνης ἐφέροντο οἱ ἄνδρες πρὸς τὰς γυναῖκας.
Πολλὰ μητέρες ἐπῆγαν εἰς τὰς κάλπας μὲ τὰ
ἀμαξάκια τῶν τέκνων τῶν, καὶ ἕως ὅτου νὰ
ψηφίσουν ἐφρόντιζον οἱ ἄνδρες δι' αὐτά.

Συγμνητικὰ ἐπεισόδια.

Ἐν ἐκ τῶν συγμνητικωτέρων ἐπεισοδίων
τῆς ἐκλογῆς ἦτο ἡ ἀφίξις εἰς τὸ τμήμα τῆς
Καρολίνης Σίβερνς, ἡ ὅποιαν εἶχε ἰδρῶσει τὸ
πρῶτον γυναικεῖον κλοῦμπ εἰς τὴν Ἀμερι-

κὴν καὶ ἡ ὁποία ἐπερίμενε μὲ λαχτάρα ἐννε-
νῆντα δύο χρόνια ἕως ἔτου ἔλθῃ αὐτὴ ἡ ἡμέρα.

Ἐπίσης μεγάλην συγκίνησιν ἐπροξένησεν ἡ
παρουσία τῆς γράφιας Κατερίνας Σίν, ἐννεμή-
κοντα ἐτῶν, τὴν ὁποίαν ὑπεβάσταζον αἱ θυ-
γατέρες τῆς κυρία Κένυ καὶ Φέρη. Ἡ γραφί-
α ἐπέμενε νὰ ὑπάγῃ μόνη τῆς εἰς τὴν κάλπην
νὰ ψηφίσῃ. Τέσσαρες γενεαὶ παρῆσαν τὴν
στιγμὴν ἐκείνην. Αὐτὴ, αἱ κόραι τῆς, ἡ ἐγ-
γονή τῆς μίς Ἐλισσάβετ Κένυ καὶ τέλος τὸ
δισεγγόνι τῆς Γεώργιος Μάγιερ, ὁ ὁποῖος ἦτο
κατὰ 70 ἔτη νεώτερός τῆς. Ἐξ γυναικῶν ἡλι-
κίας ἄνω τῶν 84 ἐτῶν ἐψήφισαν εἰς αὐτὸ τὸ
μῆμα.

Αὐτὰ καὶ πλεῖστα ἄλλα παρόμοια συγκινη-
τικώτατα ἐπεισόδια καταρρίπτουν τελείως τὸ
ἐπιχειρήμα τῶν ἀντιθέτων, ὅτι ἡ ψῆφος τῶν
γυναικῶν θὰ δημιουργήσῃ διχονοίας μεταξὺ
τῶν μελῶν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.
Προφανῶς οἱ καλῶς μορφωμένοι καὶ ἐν γένει
οἱ πολιτισμένοι σύζυγοι ἀφίνουν εἰς τὰς συ-
ζύγους τῶν πᾶσαν ἀνεξαρτησίαν φρονήματος
καὶ συζητοῦν μεταξὺ τῶν ὅπως συζητοῦν καὶ
μὲ τοὺς φίλους τῶν. Τὰ ἀνδρόγυνα εἰς τὸ Ἄδς
Ἄντζελοσ μὲ ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν προσῆλθον
εἰς τὰς κάλπας καὶ ἐψήφισαν ὅπου ἤθελεν ὁ
καθεὶς. (Ἀκρόπολις)

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

Ἐχομεν ἓνα μικρὸν στρατόν, ἓνα σῶμα δηλ.
ἀπὸ μικροὺς στρατιώτας, οἱ ὅποιοι καταρτίζου-
νται ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ ἀληθινοὶ οἱ τακτικοὶ
στρατιῶται καὶ μὲ περισσώτερα ἀκόμη ἐφόδια.

Τὸ ξέρετε βέβαια, ἂν καὶ τὸ νέον αὐτὸ εἶνε
ὀλίγος καιρὸς ποῦ ἰδρῦθη τὸ σῶμα αὐτὸ τῶν
«Μικρῶν Μπόερς» καὶ ἤσυχα ἀθουρύβως χωρὶς
φωνῆς χωρὶς συζητήσεις τῆς Βουλῆς ἰομοσχέ-
δια, προϋπολογισμοί.

Μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐμάθαμε καὶ ἡμεῖς
τί πράγμα εἶνε ὁ στρατὸς αὐτὸς ἀπὸ ἓνα μι-
κρὸν στρατιώτην ποῦ ἀνήκει εἰς τὰς τάξεις
του, τὸν Δῶρον. Ἄλλα νὰ σᾶς γνωρίσωμεν
πρῶτα τὸν Δῶρον. Εἶνε ὁ χαριτωμένος γυιὸς
τοῦ γνωστοῦ συμπαθοῦς διευθυντοῦ τῶν «Πανα-
θηναίων» κ. Μιχαηλίδου.

Ὁ Δῶρος, εἶνε 12—13 ἐτῶν παιδάκι κ' ἐκά-
μαμεν τὴν γνωριμίαν του εἰς τὸ «Λυκείον» ὅπου
κατ' ἐξαιρέσιν, ἔρχεται συχνὰ συνοδεύων τὴν
μαμὰ του.

Ὁ Δῶρος ὁ ὁποῖος εἶνε ἀγαπητότατος εἰς τὰ
μέλη τοῦ Λυκείου, τὴν στιγμὴν ποῦ ἡ μαμὰ του
συνεδριάζει καὶ συζητεῖ κάθηται εἰς μίαν γω-
νίαν μπρὸς σ' ἓνα τραπέζακι καὶ διαβάζει μ'
ὄλον τὸ σοβαρὸν του.

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν τὸν εὐρήκαμε τὴν πε-
ρασμένην ἑβδομάδα καὶ καθὼς εἶχαμε πληροφο-
ρηθῆ ἀπὸ τὴν κ. Μιχαηλίδου ὅτι ἀνήκει εἰς τὸν
«Μικρὸν στρατόν» καὶ εἶνε ἓνας ἀπὸ τοὺς πρῶ-
τους καὶ πλέον ἐνθουσιώδεις στρατιώτας, μᾶς
ἤλθε ἑξαφνα ἡ ἰδέα νὰ τὸν ἰντερβιάρουμε.

Τὸν πλησιάζουμε ἀμέσως καὶ τὸν ἐρωτοῦμε :
Δῶρο, θὰ σοῦ εἶνε δυνατόν νὰ μᾶς δώσῃς λί-
γες πληροφορίες γιὰ τοὺς «Μπόι» νὰ μᾶς ἐξη-
γήσῃς ἐπάνω κάτω τί κάμνετε καὶ τί μαθά-
νετε εἰς τὸν στρατὸν αὐτόν ;

Εὐχαρίστως μᾶς ἀπαντᾷ ὁ Δῶρος καὶ ἀφί-
νει τὸ βιβλίον του καὶ μὲ πολλὴν εὐγένειαν καὶ
προθυμίαν ἀρχίζει νὰ μᾶς δίδει τὰς πληροφο-
ρίας ποῦ τοῦ ζητοῦμεν

Μολονότι μικρὸς ὁ Δῶρος, ἔχει σοβαρότητα
εἰς τὸ ὕφος του, σαφήνεια εἰς τοὺς λόγους του
καὶ γνώσιν τῶν πραγμάτων ποῦ μᾶς κάμνει ἐν-
τύπωσιν.

Μᾶς λέγει πρῶτα, πρῶτα ὅτι τέσσαρες ἀξιο-
ματικοὶ ὁ κ. Μελάς, ὁ κ. Πασπάτης ὁ κ. Πα-
νᾶς καὶ ὁ κ. Χρυσοβελώνης εἶχαν τὴν ἰδέαν τῆς
ἰδρύσεως τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, συμφώνως μὲ τὸν
στρατὸν τῶν ἀγγλοπαίδων ὁ ὁποῖος ἀριθμεῖ χι-
λιάδας παιδιῶν εἰς τὰς τάξεις του καὶ φέρει τὸ
ὄνομα «Οἱ Μπόι». Αὐτοὶ οἱ τέσσαρες ἄνδρες
οἱ γεμάτοι ἀπὸ ὠραία αἰσθήματα καὶ ἰδανικά
ἐμάχοντο πέντε ἑξ παιδάκια στὴν ἀρχὴ γνω-
στῶν τῶν οἰκογενειῶν, ἐξήγησαν εἰς αὐτὰ τὸ
σκοπὸν τῶν ἐκατήχησαν καὶ ἔβαλαν τὰς βά-
σεις. Τὰ παιδάκια ἐνθουσιάσθησαν. προσηλήτι-
σαν ἀμέσως καὶ ἄλλα καὶ εἰς ὀλίγον διάστημα
ἀνέβηκεν ὁ ἀριθμὸς τῶν μικρῶν στρατιωτῶν εἰς
σαράντα.

Τώρα τί κάνουν ὅλα αὐτὰ τὰ παιδάκια ;

Γυμνάζονται ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ στρα-
τιῶται καὶ πέρνου μαθήματα ὠφελιμώτατα ἀπὸ
τοὺς εὐγενικοὺς ἀξιωματικοὺς κάθε Κυριακὴν ποῦ
εἶνε ἐλεύθερα ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

Τακτικὰ τὸ ἀπόγευμα κάθε Κυριακῆς οἱ μι-
κροὶ στρατιῶται συγκεντρώνονται εἰς τὰ γραφεῖα
τοῦ συλλόγου καὶ ἀπ' ἐκεῖ μὲ τοὺς ἀρχηγούς τῶν
ἐπὶ κεφαλῆς κάμνουν ἐκδρομὰς εἰς τὰ περίξ τῶν
Ἀθηνῶν.

Ἐκεῖ μέσα εἰς τοὺς κάμπους, εἰς τὸν καθαρὸν
ἀέρα κάμνουν διαφόρους στρατιωτικὰς ἀσκήσεις
καὶ μορφώνονται εἰς τελείους στρατιώτας. Ἐχουν
μάθει ὅλα τὰ συνήθη στρατιωτικὰ γυμνάσια,
κάμνουν ἀνιχνεύσεις, κατοπτεύσεις, διαιροῦνται
εἰς στρατόπεδα ἐχθρικὰ καὶ μὴ, παρατάσσονται
ὡς εἰς μάχην καὶ ἐν γένει διδάσκονται κάθε
τέχνην στρατιωτικὴν. Ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐ-
ξήσῃ θὰ ἀποτελέσουν λόχους, ἔπειτα τάγματα

ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Ὁ Ἰάκωβος εἶχεν δοκιμασθῆ ὅτι δὲ θὰ παν-
τρεύτανε ποτέ. Καὶ διὰ μ' αὐτοῦ, ἓνα κλοκαῖρι
στὰ λουτρό ἀλλάξε γνώμη.

Ἐνα πρῶτ' ἐνῶ ἦταν ξαπλωμένος στὴν
ἄμμο καὶ κυττοῦσε τῆς γυναικῆς ποῦ ἔβγαζαν
ἀπὸ τὴ θάλασσα, παρετήρησε ἓνα μικρὸ νό-
στιμο ποδοράκι. Ἐσήκωσε τὰ μάτια του ποῦ
ψηλά, καὶ ὅλη τὸν ἐγοήτεψε. Δὲν μπορούσε
νὰ ἰδῇ παρὰ τὸν ἀστράγαλό τῆς καὶ τὸ κε-
φάλι ποῦ ἔβγαζε μέσθ ἀπὸ τὸ φανελένιο λου-
τρικὸ ποῦ ἦταν τυλιγμένη.

Ἐλεγε πῶς ἦταν γυναικῆς. Ὡστε ἡ χα-
ριτωμένη ὅλη τῆς μορφή τὸν ἐσαγήνευσε πρῶτη,
ἔπειτα ἡ γλύκα τῆς, τὸ πνεῦμά τῆς τὸ ἀπλό
καὶ ὁροσερὸ σὰν τὸ μάγουλο, σὰν τὰ χεῖλια,
τὸν ἐγοήτεψαν.

Κατῶρθωσε νὰ γνωρίσῃ τὴν οἰκογένειαν τῆς
Βέρθας, κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγο τὴν ἀγαποῦσε
τρελλά. Ὅταν τὴν ἔβλεπε ἀπὸ μακριὰ στὴν
ἄμμοδιὰ ἔτρεμε ὀλάκερος καὶ ὅταν ἦταν
κοντὰ τῆς ἔμεινε βουβός χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ
πῇ λέξι ἢ νὰ σκεφθῇ. Τὴν ἀγαποῦσε λοιπὸν ;
Δὲν εἶξε, οὔτε καταλάβαινε, εἶχε ὅμως
ἀποφασίσει νὰ τὴν πάρῃ αὐτὴ τὴ μικρή.

Οἱ γονεῖς, στὴν ἀρχὴ δὲν τὸν ἤθελαν, εἶχε
κακὸ ὄνομα. Ἐλεγε πῶς εἶχε μὴ ἐρωμένη,
μὴ παλὴν ἐρωμένη, μὴ ἀπ' αὐταῖς τῆς ἀγά-
πης ποῦ νομίζει κανεὶς πῶς πέθωναν καὶ ποῦ
ζοῦνε πάντα ὅμως !

Τότε λοιπὸν τραβήχτηκε ἀπὸ κείνην, χωρὶς
νὰ θελήσῃ νὰ ξαναἰδῇ οὔτε μὴ φορὰ καὶ, αὐ-
τὴν, ποῦ εἶχε ζήσει μὴζὴ του τόσον καιρὸ.
Ἐνας φίλος ἀνέλαβε νὰ κανονίσῃ ἓνα εἰσό-
δημα σὺν τῇ γυναικῇ. Ὁ Ἰάκωβος ἐπλή-
ρωσε, μὰ δὲ θέλησε οὔτε νὰ τοῦ μιλήσουν καὶ
γι' αὐτήν.

Ἐλεγε πῶς ὡς καὶ τ' ὄνομά τῆς τὸ εἶχε
ξεγράσει. Δὲν ἀνοίγε ποτέ τὰ γράμματα τῆς.
Κάθε ἑβδομάδα ἀνεγνώριζε τὸ ἀδέξιο γράψιμο
τῆς λησμονημένης καὶ κάθε ἑβδομάδα ὁ πεί-
σμα του ἐναντίον τῆς ἐμεγάλωσε· ἐξέσκιζε τὰ
γράμματα τῆς φάκελο καὶ χαρτὶ μὴζὴ, χωρὶς
νὰ τ' ἀνοίξῃ, χωρὶς νὰ διαβάσῃ μὴ γράμμη.
Τᾶξερε τὰ κλάματα τῆς καὶ τὰ παράπονα !

Ἡ οἰκογένειαν τῆς Βέρθας ἐπιφυλακτικὴ
ἄφησε νὰ περάσῃ ὅλος ὁ χειμῶνας, γιὰ νὰ τὸν
δοκιμάσουν, καὶ μόνο τὴν ἀνοίξῃ τοὺς ἀρρα-
βώνιασαν.

Ὁ γάμος ἐγένετο ἀρχὴς Ματίου.

Εἶχαν ἀποφασίσει πῶς δὲ θάκαναν τὸ κλα-
σικὸ ταξίδι τοῦ γάμου. Ἐπειτα ἀπὸ ἓνα χο-
ροῦδάκι ποῦ θὰ βκστοῦσε, μετὰ ὅλους τοὺς
κόπους τῆς ἡμέρας, τὸ πολὺ ὡς τῆς ἑντεκα,

καὶ θὰ πέρνου βαθμοὺς ἀναλόγως τῆς ἀξίας
των.

Ὅλα αὐτὰ μᾶς τὰ διηγείται ὁ Δῶρος μ' ἓνα
τρόπον ποῦ μᾶς ἐνθουσιάζει.

Θέλομεν νὰ τοῦ εἰποῦμε ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι
ὠφελιμώτατα καὶ ὅτι ὅταν θὰ γίνουιν ἀληθινοὶ
στρατιῶται θὰ εἶνε ἐντελῶς παρασκευασμένοι κ'
ἐκεῖνος μᾶς ἀπαντᾷ μὲ σοβαρότητα : «Δὲν πρό-
κειται γιὰ τὸ μικρὸ διάστημα τῆς θητείας. Στρα-
τιώτης πρέπει νὰ εἶνε καιεὶς εἰς ὅλην του τὴν
ζωὴν, χρήσιμος εἰς κάθε στιγμὴν εἰς τὴν πα-
τρίδα καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν».

Τὰ λόγια τοῦ μικροῦ ἔχουν μεγάλην σημασίαν
καὶ μᾶς συγκινοῦν.

Καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ἐξηγῇ ὅτι οἱ ἀρχη-
γοὶ των τοὺς διδάσκουν πῶς νὰ εἶνε ὠφέλιμοι
εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν. ποῖα εἶνε
τὰ καθήκοντα τοῦ στρατιώτου καὶ τοῦ πολίτου
καὶ χίλια δύο ὠραία πράγματα τὰ ὁποῖα μορφώ-
νουν τὴν ψυχὴν καὶ δυναμώνουν τὸ ἔθνικόν καὶ
πατριωτικὸν φρόνημα.

Μαζὺ μ' ὅλα τ' ἄλλα, μᾶς λέγει ἐν τέλει ὁ
Δῶρος, θὰ ξέρουμε νὰ σβύσουμε μία πυρκαϊά,
νὰ σώσωμε ἓνα ἄνθρωπο ποῦ πνίγεται, νὰ δέ-
σωμε τὰ τραύματα ἐνὸς πληγωμένου καὶ γενι-
κῶς νὰ εἴμεθα χρήσιμοι εἰς κάθε κίνδυνον εἰς
κάθε κρίσιμον στιγμὴν.

Ἐνθουσιαζόμεθα μὲ τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια.
συγχαίρομεν καὶ εὐχαριστοῦμεν τὸ χαριτωμένο
παιδί ποῦ τόσο ὠραία μᾶς ἔδωσε νὰ ἐννοήσωμε
τί εἶνε ὁ μικρὸς αὐτὸς στρατὸς.

Ὁ καθένας ἐννοεῖ τώρα πόσον ὠραῖον εἶνε
τὸ ἔργον ποῦ ἀνέλαβαν οἱ τέσσαρες αὐτοὶ ἀξιο-
ματικοὶ. ἐννοεῖ καὶ συναισθάνεται πῶς μὲ τὴν
ἐργασίαν καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτὴν θὰ ἔχω-
μεν εἰς τὸ μέλλον ὄχι μόνον στρατιώτας τελείους
ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους ἀληθινούς !

X. ΚΑΜΒΟΥΚΙΑΟΥ

ΘΕΑΤΡΟΝ

Πρὸ εἴκοσι ἐτῶν πρίχτηκε γιὰ πρώτη φορὰ
στὸ Παρίσι ἡ «Musotte» τοῦ Μοπκσσάν καὶ
Ἰακώβου Νορμάν.

Ἐπανελήφθη φέτος τὸν περασμένον Ὀκτώ-
βριον στὸ Ἰνδεδόν. Ὁ συνεργάτης τοῦ Μοπκ-
σσάν εἶπε μερικὰ ὠραία λόγια, πρὶν ἀπὸ
τὴν πρώτην παράστασιν ποῦ ἐγένετο φέτος, πῶς
γράφηκε ἡ «Musotte», κ' ἐδιάβασε τὸ διή-
γημα τοῦ Μοπκσσάν ἀπὸ τὸ ὁποῖον εἶνε προ-
μὲν ἡ ὑπόθεσις τῆς. Θὰ δῆτε τί ἔμορφο ποῦ
εἶνε καὶ πόσο μπορούσε νὰ τραβήξῃ ἓνα δρα-
ματικὸ συγγραφέα :

οί νεόπαντροι θά περνούσαν τήν πρώτη τους βραδεία στό οικογενειακό σπίτι τῆς Βέρθας καί τό πρωί θάφευγαν μόνοι τους γιά τήν ἀγαπημένη τους ἀμμουδιά, ἐκεῖ ποῦ εἶχαν γνωρισθεῖ καί ἀγαπηθεῖ.

Εἶχε νυκτώσει οἱ ἄλλοι χόρευαν στή σάλα. Ἦσαν οἱ δύο τους μόνοι τους σέναν ἰκωνοζώνιο σαλονάκι, μόλις φωτισμένο ἐκεῖνο τό βράδυ, μέ ἕνα χρωματιστό φανάρι ποῦ κρεμότανε ἀπό τό ταβάνι σάν μεγάλο αὐγό. Ἀπό τό μισάνοικτο παράθυρο κάπου-κάπου ἔμπικνε θερμή καί τοῦς ἐχάιδευε ὅλη ἡ ἀρωματισμένη ἀνοιξιὰ-τικη βραδεία.

Δέν ἔλεγαν τίποτα, ἦσαν πικασμένοι ἀπό τὰ χέρια καί καμμιά φορὰ τὰ σφίγγανε μέ ὅλη τους τή δύναμη. Κυττοῦσε μακρὰ τῆς, φοβισμένη λιγάκι, ἀπό τήν ἀλλοτρίτητα ποῦ γινότανε στή ζωή τῆς· γελαστή ὅμως, συγκινημένη, ἔτοιμη νά κλάψῃ, καί κάποτε τρελλή ἀπό τή χαρά τῆς. Ἐνόμιζε πῶς ὅλος ὁ κόσμος εἶχε ἀλλάξει μαζή τῆς· ἦταν ἀνήσυχη χωρίς νά ξέρῃ γιατί, καί αἰσθανότανε ὅλο τῆς τό σῶμα, ὅλη τήν ψυχή τῆς πλημμυρισμένα ἀπό μιάν ἀγνωστή γλυκειά κούραση.

Ὅταν, ἀνοιξε μιὰ πόρτα, καί ἕνας ὑπερήτης ἔφερε ἕνα γράμμα, ποῦ εἶχαν φέρεῖ βικαστικά. Ὁ Ἰάκωβος τό πῆρε τρομαγμένος ἀπό ἕναν ἀγνωστο καί ξαφνικό τρόμο, τόν τρόμο τῆς ἀποτόμου συμφορᾶς.

Ἐκύτταξε τό φάκελο, χωρίς νά τολμᾷ νά τόν ἀνοίξῃ μέ τρελλή λαχτάρα νά μὴ διαβάσῃ, νά μὴ μάθῃ, νά τὸ βάλῃ στή τσέπη του τό γράμμα καί ν' ἀποφασίστῃ αὐριο: «αὐριο! αὐριο, θά εἶμαι μακρὰ! τί μέ μέλει!»

Στήν μιάν ἄκρη ὅμως δύο μεγάλα λόγια: *λίαν ἐπιείγον* τόν ἐκύτταζαν καί τόν ἐφόβιζαν. τήν ρώτησε: «μιὰ στιγμή ἔ;» ἀνοιξε τό γράμμα καί ἐδιάβασε, ἐκιτρίνισε φρικτά, τό διέτρεξε ὅλο διὰ μιᾶς, καί πάλι, φάνηκε σάν νά τὸ συλλαβίζῃ.

Ὅταν σήκωσε τό κεφάλι του τό πρόσωπό του ἦταν ἄνω κάτω. Ἐψιθύρισε «Βέρθα μου, εἶνε... εἶνε ὁ καλλίτερός μου φίλος... τοῦ συμβαίνει ἕνα μεγάλο δυστύχημα. Μ' ἔχει ἀνάγκη ἀμέσως... τώρα. Πρόκειται γιά τή ζωή του. Δέ θά λείψω οὔτε εἴκοσι λεπτά, ἔ; θά γυρίσω ἀμέσως;»

Μόλις μπόρεσε νά πῇ τρομαγμένη, χαμένη, «Ναί, πήγαινε» Δέν ἦταν ἀκόμη ἀρκετά γυναικία γιά νά τολμήσῃ νά τόν ρωτήσῃ γιά ν' ἀπαιτήσῃ νά μάθῃ. Ἐφυγε. Ἐμείνε μόνη τῆς ἀκούοντας τοῦς ἄλλους νά χορεύουν στό πλάι.

Εἶχε πάρει ἕνα κπέλλο, ὅποιο τύχει, ἕνα πικρό καί τρέχοντας κατέβηκε τῆς σάλας.

Ἐκεῖ ποῦ πήγαινε νά πεταχτῇ στό δρομο, στάθηκε κάτω ἀπό τό φανάρι τῆς αὐλῆς καί ξαναδιάβασε τό γράμμα.

Νά τί ἔλεγε:

«Κύριε

«Μιὰ γυναικία, ὀνομαζομένη Ραβέ παληά» σας ἐρωμένη, φαίνεται, ἐγέννησε πρό ὀλίγου, καί λέει ὅτι τό παιδί εἶναι ἰδικό σας».

«Ἡ μητέρα θά πεθάνῃ καί θέλει νά σας πιδῇ. Λαμβάνω τό θάρος νά σας γράψω καί νά σας ἐρωτήσω ἂν θέλετε νά κάνετε αὐτήν τήν τελευταία χάρι σ' αὐτήν τήν γυναίκα ποῦ φαίνεται πολύ δυστυχῆς.

«Πρόθυμος

«Μπονάρ, Ἰατρός»

Ὅταν μπῆκε στήν κάμαρά τῆς, ἡ ἀγωνία εἶχε ἀρχίσει.

Δέν τόν ἐγνώρισε στήν ἀρχή. Ὁ γιατρός καί δύο νοσοκόμες τήν ἐπεριποιοῦντο. Δυὸ κερὰ ἐφώτιζαν τήν κάμαρα· πίσω ἀπό τό κρεβάτι σέ μιὰ κούνια σάν καλαθάκι, τό μωρό ἐφώναζε καί σέ κάθε του φωνή ἡ μητέρα ποῦ ἔμαρτυροῦσε ἔκανε νά κουνηθῇ, παγωμένη ἀπό τὰ κρύα πανιά ποῦ τῆς ἔβαζε ὁ γιατρός... Ἐγνώρισε τόν Ἰάκωβο καί προσπάθησε νά σηκώσῃ τὰ χέρια τῆς· δέν μπόρεσε, τόσο ἦταν ἀδυνατισμένα... καί ἀπάνω στά χλωμά μάγουλά τῆς ἄρχισαν νά τρέχουν δάκρυα.

Ἐπεσε γονατιστός κοντά στό κρεβάτι, ἔπιασε τό χέρι τῆς ποῦ κρεμότανε, καί ἐξωφρενῶν τό σκέπασε μέ φιλιὰ... ἔπειτα σιγά-σιγά πῆγε πειὸ κοντά, κοντά-κοντά στό ἀδύνατο πρόσωπο ποῦ σκιρτοῦσε στό χέρι του. Μιὰ νοσοκόμος ποῦ κρατοῦσε ἕνα κερὶ τοῦς φώτιζε, καί ὁ γιατρός ποῦ εἶχε παραμερίσει τοῦς κύτταξε ἀπό μιὰ γωνιά.

Τότε μέ σβυσμένη φωνή, κομένη ἀπό τό ἄσθμα, τοῦ εἶπε: «θά πεθάνω, ἀγαπημένε μου... πές μου πῶς θά μείνῃς ὡς τήν τελευταία στιγμή. Μὴ μ' ἀφίσης πειά, μὴ μέ ἀφήσης τήν τελευταία ὥρα», τήν φιλοῦσε στό μέτωπο, στά μαλλιά τῆς, κλαίοντας μέ λυγμούς. Τῆς ἐψιθύρισε «θά μείνω ἡσύχασε».

Κουρασμένη λιπόψυχη δέν μπορούσε νά τοῦ ξαναμιλήσῃ γρήγορα καί πέρασε λίγος καιρὸς πρὶν τοῦ πῆ. «Εἶνε δικό σου τό μικρό. Στόρ-κίζομαι στό Θεό, στόρ-κίζομαι στήν ψυχή μου, στόρ-κίζομαι τῇ στιγμή ποῦ θά πεθάνω... Δέν ἀγάπησα ἄλλον ἀπό σέν... ὑποσχέσου μου πῶς δέ θά τὰφήσης πεντάρρονο...» Προσπαθοῦσε ν' ἀγκλιᾶσῃ ἀκόμη, τό κομματισμένο σῶμά τῆς, τό ἀναιμικό. «Στό ὀρκίζομαι, θά τὸ ἀναθρέψω καί θά τ' ἀγαπῶ, θά εἶνε πάντα μαζή μου». Ἐκανε νά τόν φιλήσῃ, δέν μπορούσε νά

σηκώσῃ τό κουρασμένο τῆς κεφάλι καί μόνο μέ τὰ χεῖλη τῆς κλοῦσε τὰ παληὰ φιλιὰ... Ἐσκυψε τό στόμα του γιά νά πάρῃ τό χέρι τῆς ποῦ περπατοῦσε.

Ἐσυχασμένη λιγάκι τοῦ εἶπε σιγὰ «φέρ' το νά ἰδῶ ἂν τ' ἀγαπᾷς».

Τῆς τό ἔφερε. Τ' ἀκούμπησε ἐλαφρὰ ἐπάνω στό κρεβάτι μετζύ τους. Τό μικρό, δέν ἔκλειε πειά. «Κάθισε τώρα» τοῦ εἶπε. Κ' ἐκεῖνος κάθισε κοντά τῆς, κρατώντας τό χέρι τῆς ποῦ ἔκλειε, τό χέρι τῆς ποῦ ἀνεσήκωνε τό ρίγος τῆς ἀγωνίας, ὅπως πρό δύο λεπτῶν κρατοῦσε ἕν' ἄλλο χέρι ποῦ ριγοῦσε ἀπό ἔρωτα... Κάπου-κάπου κυττοῦσε χωρίς νά θέλῃ τήν ὥρα ποῦ περνούσε μεσάνυχτα, ἔπειτα μιὰ ἡ ὥρα, ἔπειτα δύο...

Ὁ γιατρός εἶχε φύγει, ἡ νοσοκόμες κουρασμένες νά στέκονται κοιμόντουσαν τώρα. Τό παιδί κοιμότανε καί ἡ μητέρα μέ τὰ μάτια τῆς κλειστά φαινότανε κοιμισμένη καί αὐτή. Ἐξέφωνα, κατὰ τὰ χαράγματα, ἐτίναζε τὰ χέρια τῆς τόσο ἀπότομα μέ τόση δύναμη, ποῦ τό παιδί κόντεψε νά πέσῃ ἀπό τό κρεβάτι· ἕνας ρύγχος βγήκε ἀπό τό λαιμό τῆς καί ἔπεσε ἀνάσκελα, ἀκίνητη, νεκρή.

«Ἐτελείωσε» εἶπαν ἡ νοσοκόμες.

Ἐκύτταξε γιά τελευταία φορὰ τήν γυναίκα ποῦ εἶχε ἀγαπήσει, ἐπῆρε τό παιδί στήν ἀγκλιά του καί ἔφυγε τρέχοντας χωρίς παλτό, ἔτσι ὅπως ἦταν μέ τό φράκο.

Ἡ γυναίκα του, ποῦ τήν εἶχε ἀφίσει μόνη τῆς, τόν ἐπερίμενε στήν ἀρχή, ἡσύχη μᾶλλον, στό σαλονάκι. Ἐπειτα, ὅταν εἶδε πῶς δέν γύριζε, γύρισε στή σάλα μέ ὕφος ἀδιάφορο, ἀληθινὰ ὅμως, τρομερὰ ἀνήσυχη. Ἡ μητέρα τῆς ποῦ τήν εἶδε μόνη τῆς τῇ ρώτησε «ποῦ εἶνε ὁ ἄντρας σου;» «στήν κάμαρά του» ἀπήντησε, «τώρα θάρθῃ».

Ἐπειτα ἀπό μιὰ ὥρα ὅλοι τῇ ρωτοῦσαν, καί ἀναγκάστηκε νά ὁμολογήσῃ, τό γράμμα, τήν ἐντύπωσι ποῦ εἶχε κάνει στόν Ἰάκωβο καί τό φόβο τῆς μήπως εἶχε συμβεῖ δυστύχημα.

Ἐπερίμεναν ἀκόμη. Οἱ προσκαλεσμένοι ἔφυγαν, καί ἔμειναν μόνο οἱ στενοὶ συγγενεῖς. Στῆς πέντε τό πρωί ἄκουσαν ἕνα μικρό θόρυβο στήν εἴσοδο, μιὰ πόρτα ἀνοιξε καί ἔκλεισε, καί ἔπειτα μιὰ μικρὴ φωνή σάν νικουρίσμα ἀντήχησε στό κοιμισμένο σπίτι.

Ὅλες ἡ γυναῖκες πεταχτήκαν ἀπάνω, καί πρώτη ἔτρεξε ἡ Βέρθα. Στῇ μέση τῆς κάμαρας στεκότανε ὁ Ἰάκωβος χλωμός, χωρίς ἀναπνοή, μ' ἕνα παιδί στά χέρια.

Ἡ Βέρθα διὰ μιᾶς ξεθερεύτηκε καί μέ τήν

καρδιά πινημένη ἀπό τήν ἀνησυχία, τοῦ φώναξε: «τί εἶνε, τί τρέχει;»

Ἦταν σάν τρελλός καί μόλις μπόρεσε ν' ἀπαντήσῃ. «Εἶνε... παιδί μου... ἡ μητέρα του πέθανε τώρα δά...» καί ἐσήκωνε μέ τ' ἀδέξια του χέρια τό μικρό ποῦ ἔκλειε.

Ἡ Βέρθα χωρίς νά πῇ λέξι πῆρε τό παιδί τό φίλησε σφιχτὰ καί ἔπειτα κυττάζοντας τόν ἄντρα τῆς μέ βρεγμένα μάτια: «Πέθανε ἡ μητέρα του;»—«Ναί, τώρα δά... μέσα στά χέρια μου... Δέν τήν εἶχα ξαναἰδεῖ ἀπό τό κλοκαίρι... Δέν εἴξερα τίποτα... ὁ γιατρός μ' ἐφώνηξε...»

«Καλά», τοῦ εἶπε σιγὰ ἡ Βέρθα, «θά εἶνε δικό μας τό μικρούλι»...

«Κανείς σας» εἶπε στοὺς ἀκρατάς του ὁ Νορμάν «δέν θ' ἀπορήσῃ ὅταν σας πῶ πόση αὐτό τό διήγημα μοῦ ἔκανε ἐντύπωσι». Ὅχι, ἐγὼ τοῦλάχιστον δέν ἀπορῶ. Δέν ἔχω σκοπὸ νά κάνω κριτική ἀλλὰ δέν μπορῶ νά τελειώσω χωρίς νά συλλογιστῶ πόσο εἶνε κρίμα ποῦ ὁ Μοπασσάν πέθανε πρὶν ἀποφασίσῃ, πραγματικά, νά γράψῃ γιά τό θέατρο. Πόσο, ἂν αὐτός ὁ ἄνθρωπος, ποῦ κατορθώνει σέ δύο τρεῖς σελίδες νά φτιάξῃ ἄνθρώπους ὀλοζώντανους, νά παρουσιάσῃ μιὰ πραγματική, ἀληθινή εἰκόνα τῆς ζωῆς καί νά μᾶς συγκινήσῃ βαθειά, πόσο, μέ τή μεγάλη του φαντασία, ἂν εἶχε ἀποφασίσῃ, μέ τήν καρδιά του, νά γράψῃ γιά τό θέατρο, τό γαλλικὸ θέατρο θά ἦταν διαφορετικὸ ἴσως σήμερα, ποῦ εἴκοσι χρόνια τώρα ψέλνει τὸν ἴδιο μασημένο καί ξαναμασημένο σκοπὸ!

ΝΕΑ ΖΩΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Οἱ βουλευτικοὶ συνδυασμοὶ ἀποτελοῦν τό πολιτικὸν ζήτημα τῶν ἡμερῶν αὐτῶν. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολιτικῶν ὁμάδων ἐπανῆλθον εἰς τήν ἐνεργὸν δράσιν, ὁ εἰς δὲ μετὰ τὸν ἄλλον συγκαλοῦν τοὺς φίλους των καί ὑποβάλλουν τὰ προγράμματά των εἰς αὐτοὺς.

Ὅλοι ἀναγνωρίζουν ὅτι αἱ κακὶ συνήθειαι τοῦ παρελθόντος πρέπει νά λείψουν, καί ὅλοι θά εἶναι βεβαίως εὐχαριστημένοι, εἰάν ἡ βελτίωσις τῶν κοινοβουλευτικῶν ἐθίμων τοῦς ἐπιτρέψῃ νά χειραφετηθοῦν ἀπὸ τὰς κομματικὰς πιέσεις καί νά δυναθοῦν νά ἐργασθοῦν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τοῦ τόπου των.

Φυσικὰ ὁ ἐκλογικὸς ἀνταγωνισμὸς προμηγνύεται ὑπὲρ ποτε φανατικὸς, ὅποιαδήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐκβασίς του ἐν μένει δι' ὅλους βέβαιον ὅτι ὅλοι οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ ἐμφοροῦνται ἀπὸ αἰσθήματα πατριωτισμοῦ καί ὅτι ἡ παρουσία ὅλων ἀπὸ κοινοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν δέν δύναται παρὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ καλὸν τῆς χώρας.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ διάσημος χημικὸς κ. Curie πρόκειται νὰ κάμῃ νέαν σπουδαιοτάτην ἀνακοίνωσιν τῆς, σχετιζομένην μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ραδίου. Ἀμέσως δὲ κατόπιν ἀναχωρεῖ διὰ Washington τῆς Ἀμερικῆς ὅπου συγκαλεῖται Διεθνὲς Συνεδριον τῆς Χημείας.

Οἱ διοργανωταὶ τοῦ Συνεδρίου ἀνέθεσαν εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας τῆς Γαλλίας νὰ προσκαλέσῃ ἐν ὀνόματι τῶν τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, ἐνῶ διὰ τὴν κ. Curie, μέλος ἤδη ἐπίτιμον τῆς Ἀμερικανικῆς Χημικῆς Ἐταιρείας ἀπηύθυναν καὶ ἰδιαιτέρων ἀπ' εὐθείας πρόσκλησιν.

Αἱ γυναῖκες τῆς Πορτογαλλίας ἀπέκτησαν εὐκολώτατα δικαίωμα ψήφου ἀπὸ τὸ νέον πολίτευμα τῆς πατρίδος τῶν. Ἡ κ. Caroline Angelo, σύζυγος ἱατροῦ, ἔλαβε μετὰ δικαστικὴν ἀπόφασιν τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίσῃ. Ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστοῦ στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀναφέρει πούθεν ἐξαιρέσιν διὰ τὰς γυναῖκας.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Σαρακοστιανὰ. Ἡ σαρακοστή βέβαια ἐθεσπίσθη διὰ θρησκευτικούς λόγους, ἀλλὰ καὶ δι' ὑγιεινοὺς ἀκόμη. Ἡ κρεωφαγία θὰ εἶχεν ἀναντιρρήτως μεταξὺ τῶν πρώτων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τοὺς φανατικούς πολεμίους τῆς, διότι ἄλλως δὲν ἐξηγεῖται πῶς ἐπετράπη ἢ χοῖσις ὄλων τῶν θαλασσινῶν καὶ ὄλων τῶν πλουσιῶν ὀρεκτικῶν κατὰ τὴν σαρακοστήν, ἀπηγορεύθη ὅμως ἢ χοῖσις τοῦ κρέατος.

Ὅπως δὴποτε σήμερον ἐλάχιστα καὶ παρ' ὀλίγων τηρεῖται ἡ σαρακοστή Ἡ πρώτη καὶ τελευταία ἐβδομάς μὲ τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς περιορίζουν τὴν σαρακοστήν εἰς εἴκοσι πέντε μόλις ἡμέρας, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχει πλουσιώτατος κατάλογος σαρακοστιανῶν φαγητῶν.

Τὰ ὄσπρια τελευταίως προήχθησαν ἀπὸ τροφῆς χυδαίας καὶ δυσπέπτου ὡς ἐθεωροῦντο ἄλλοτε εἰς τροφὴν ὑγιεινὴν, ὀρεπτικὴν καὶ κατ' ἐξοχὴν τονωτικὴν καὶ διὰ τὰ ἀσθενέστερα ἀκόμη στομάχια.

Μὲ τὰ ὄσπρια ἔχομεν παικιλίαν σουπῶν καὶ πουρέ. Διὰ τὰ ἀδύνατα στομάχια τὰ ὄσπρια πρὶν νὰ βράσουν ἀφοῦ μόνον πλυθοῦν πασπαλίζονται μὲ ὀλίγην σόδαν, μένουν μισὴ ὥρα καὶ ἔπειτα πλύνονται καλὰ καὶ βράζονται. Τὰ βόθιθια ἰδίως γίνονται θαυμάσια βραζόμενα μὲ ὀλίγην σόδαν. Περνοῦν δὲ εὐκολώτατα ἀπὸ τὸ τρυπητὸ καὶ γίνονται ὠραιότατα μὲ μίαν σάλτσαν ἀπὸ ὀλίγο ξεῖνὸ νεραντζιοῦ, καὶ ὀλίγο δενδρολίθιαν. Φυσικὰ ὅλες αὐτὲς ἢ σουπες γίνονται ὑγιεινότεραι, ἂν βράσωμεν μαζήτων καὶ ἄλλα χορταρικά, τὰ ὁποῖα ἔπειτα περνοῦμεν ὅλα μαζή. 1—2 μάτσα καρότα, μία καρδιά σελίνου, μαιντανὸ ἀρκετό, 2 καρδιές, ἀγκινάρες, 2 πατάτες, μία καρδιά λαχάνου, βρασμμένου χωριστά, καὶ 2—3 κρομμυδιῶν. Ἐὰν θέλωμεν σουπα τὰς ἀφίνομεν μὲ ζουμί. ἂν πουρὲ τότε χωρὶς ζουμί, πάντοτε μὲ ἀνάλογον καλὸ λάδι.

Ἐκτὸς ἀπὸ τῆς σαρακοστιανῆς σουπες ἔχομεν καὶ μακαρόνια καὶ πιλάφια σαρακοστιανὰ. Τὴν σάλτσα τῶν μακαρονιῶν κατασκευάζομεν μὲ χορταρικά καὶ θαλασσινὰ. Βράζομεν μὲ λάδι καὶ μὲ ἀρκετὴν ντομάτα 4—5 κρομμυδάκια 2 μάτσα καρότα, μιά καρδιά σέλινο, 1 μάτσο μαιντανό. Ὅταν πρῶτον τὸ νερὸ τῶν τῶ σβύνομεν μὲ 1) 2 ποτήρι ἄσπρο κρασί καὶ ἔπειτα τὰ περνοῦμεν ἀπὸ τρυπητό, ρίπτομεν μέσα θαλασσινὰ φιλοκομμένα, κατὰ προτίμησιν μήδισα ἢ γαρίδες, ἢ ἀστακὸ ὀλίγο βρασμμένο ἢ τοῦ κουτιοῦ, μὲ τὸ νερὸ τους, ἢ καὶ ἀπὸ ὅλα μαζή. Ἐπίσης καλαμαράκια ἢ χταπόδι ψημένα μὲ λάδι καὶ κρασί καὶ φιλοκομμένα μέσα εἰς τὴν σάλτσα. Ἐπειτα μοιράζομεν τὴν σάλτσα μὲ τὰ διάφορα σαρακοστιανὰ. Εἰς τὴν μιστὴν προσθέτομεν τὸ ἀνάλογο νερὸ καὶ ντομάτα γιὰ πιλάφι. Ὅταν ἐτοιμασθῇ τὸ σερβίρομεν μὲ φόρμα, εἰς τὸ μέσον σχηματίζομεν ἓνα κενὸν καὶ ἐκεῖ χύνομεν τὴν σάλτσαν. Διὰ τὰ μακαρόνια τὰ σερβίρομεν βρασμμένα εἰς τὸ νερὸ καὶ τὴν σάλτσα προσθέτομεν ὡς τὴν συνειθισμένην τοῦ κρέατος. Ὅταν πρόκειται εἰδικῶς διὰ μακαρόνια, τότε τὰ θαλασσινὰ δὲν κόπτονται μικρά, ἀλλὰ μένουν ὀλόκληρα.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΝΕΣΤΛΕ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ φαρμακευπορεῖα.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεσφ. τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.

Κ^{ΟΣ} ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ